

Mason Derneği Eski Üyesi Kalemİyle

Mason Tarikatı Üzerine Yapılmış

Akademik Çalışmalar Değerlendirmesi - 11

Yüksek Lisans Tezi

**“Bektaşilik Bağlamında İttihad-Terakki, Masonluk
ve Baron Rudolf Von Sebottendorf”**

Meryem Yasemin Köksal, Öğrenci

Dr. Enver Emre Öcal, Danışman

Hürol Tasdelen

Ankara

Haziran 2025

<https://huroltasdelen.com/>

yayınıdır.

Her hakkı saklıdır.

Atıf yapılmadan hiçbir bölümü kopyalanamaz.

İÇİNDEKİLER

<i>İçindekiler</i>	<i>iii</i>
<i>Tez Bilgileri</i>	<i>4</i>
<i>Meryem Yasemin Köksal</i>	<i>5</i>
<i>Kaynak Değerlendirmesi</i>	<i>6</i>
<i>Tez Değerlendirmesi</i>	<i>26</i>
<i>Ekler</i>	<i>43</i>
Ek 1 Zarccone ‘dan alıntılar:	<i>44</i>
Ek 2 Murat Özge Ayfer, Tapınakçılar, Siyonistler ve Masonlar	<i>51</i>
<i>Kaynakça</i>	<i>53</i>

TEZ BİLGİLERİ

Öğrencinin adı, soyadı: Meryem Yasemin Köksal

Tezin Adı: Bektaşilik Bağlamında İttihad-Terakki, Masonluk ve Baron Rudolf Von Sebottendorf

YÖK numarası: 784622

Onay Yılı: 2023

Danışman: Dr. Enver Emre Öcal (Günümüzde Doçent)

Jüri: Asıllar

Prof. Dr. Metin Hülagü, İstanbul Topkapı Üniversitesi

Dr. Abdullah Tok, Sabahattin Zaim Üniversitesi.

Yedekler:

Dr. Huriye Emen, İstanbul Topkapı Üniversitesi

Dr. Mehmet Ali Bolat, Sabahattin Zaim Üniversitesi

Üniversite: İstanbul Topkapı Üniversitesi

Bölüm: Tarih

Tez dili: Türkçe

Teze erişim:

Ulusal Tez Merkezi kaydı:

Tez No	İndirme	Tez Künye	Durumu
784622		Bektaşilik bağlamında İttihad-Terakki, Masonluk ve Baron Rudolf Von Sebottendorf / In the context of Bektashism İttihad-Terakki, Freemasonry and Baron Rudolf Von Sebottendorf Yazar: MERYEM YASEMİN KÖKSAL Danışman: DR. ÖĞR. ÜYESİ ENVER EMRE ÖCAL Yer Bilgisi: İSTANBUL TOPKAPI ÜNİVERSİTESİ / Lisansüstü Eğitim Enstitüsü / Tarih Ana Bilim Dalı / Tarih Bilim Dalı Konu: Tarih = History Dizin: Bektaşilik = Bektashism ; Masonluk = Masonry ; Osmanlı Devleti = Ottoman State ; Osmanlı Dönemi = Ottoman Period ; Ritüel = Ritual ; Sebottendorf, Baron Rudolf von = Sebottendorf, Baron Rudolf von ; İttihat ve Terakki = Union and Progress Society	Onaylandı Yüksek Lisans Türkçe 2023 67 s.

Eğitim

Lisans: Anadolu Ü Açık Öğretim F. Tarih B.

Yüksek Lisans: İstanbul Topkapı Ü Tarih Bölümü

Çalışma

Devlet okulunda Tarih öğretmeni

KAYNAK DEĞERLENDİRMESİ

Tez çalışmasında sistematik kaynak çalışması yapılmamış. Kaynaklar, güçlü savları olan tez ismi ile ters orantılı, son derece eksik, dağınık; tarih bilimi ve siyasal bilimler bilim insanlarınca yazılmış kaynaklar yerine, çokça İlahiyatçı akademisyen, mason yazarlar. Mason yazarların kitap ve makaleleri, ciddi kabul edilebilecek masonik kaynaklar yerine, yetersiz birikimleri ile gerçekten çok uydurmaya yazmayı yeğleyen masonların yazdıkları.

Paralel Devlet Yapılanması (PDY) Fetö çetesi üyesinden, Adnan Oktar Silahlı Örgüt bünyesinde olana; Nazi faşizminin kurucu kuramcısından, yabancı devlet ajanına; ticari kaygılarla safsata yazarlarından sahtekârlıktan hapse girmişlere; bilim ve bilimsel yönetime karşıt, ideolojik körlük ve yandaşlık ile tarihi çarpıtma işlevinde kişilere kadar, bir akademik çalışmada asla yer almaması gereken kişilere ait yazımsılar kaynakların çoğunu oluşturuyor.

İncelediğim yüzlerce tez arasında, akademik ve bilimsel kıstaslar açısından en zayıf çalışma diye düşünüyorum.

Yukarıda belirttiğim nedenlerden ötürü, kaynakları, bilim insanlarının, masonların, ticari safsatacılarının vd. kıstaslarla yazılanlar olarak gruplara ayırdım. Kimi kaynaklar altında da küçük değerlendirmeler yaptım.

Bilim insanlarının yazdığı kaynaklar - 25

Prof. Dr. - Naudon, P. (2004). Tarihte ve Günümüzde Masonluk. (5. Basım). Varlık Yayınları.

[Kaynaklar arasında Masonluk üzerine yazılmış tek bilimsel yapıt. Bu da tez çalışmasının mason kaynak konusunda ne kadar zayıf olduğunu göstermektedir.](#)

Prof. Dr. - Akşin, Sina (1980). 100. Yılında Jön Türk Devrimi. Gerçek Yayınevi.

Aşıkpaşazade (2003). Osmanoğulları'nın Tarihi. (K. Yavuz & M. A. Y. Saraç, Çev.). K Kitaplığı.

Prof. Dr. - Barkan, Ömer Lütfü - (2014). Kolonizatör Türk Dervişleri. Hamle Yayın Dağıtım.

Prof. Dr. - Vasiliy Vladimiroviç Barthold - (1984). İslam Medeniyeti Tarihi, (F. Köprülü, Geniş İzah Düzeltme ve İlavelerle Çev.). Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.

Evliya Çelebi. (2004). Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi: İstanbul, 1.Cilt 2. Kitap. (S. A. Kahraman & Y. Dağlı, Çev.). Yapı Kredi Yayınları.

Prof. Dr. - Hanioğlu, M. Şükrü - (1985). Osmanlı İttihad ve Terakki Cemiyeti ve Jön Türklük (1889-1902). İletişim Yayınları.

Yazar, diplomat - Karaosmanoğlu, Yakup Kadri - (2000). Bütün Eserleri 2: Nur Baba (6. Baskı). İletişim Yayınları.

Prof. Dr. - Köprülü, F. (1991). Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu (4. Baskı). Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Prof. Dr. - Faroqhi, Suraiya (2017).¹ Anadolu'da Bektaşilik XV. Yüzyıl Sonlarından 1826 Yılına Kadar. (I. Karaelmas Erdem, Çev.). Alfa Basım Yayım Dağıtım. (Orijinal eserin yayım tarihi 1981).

Prof. Dr. - Güzel, Abdurahman - (1999). Abdal Musa Velayetnamesi, Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Prof. Dr. - Melikoff, I. - (2010). Hacı Bektaş Efsaneden Gerçeğe (7. Baskı). (T. Alptekin, Çev.). Cumhuriyet Kitapları.

Prof. Dr. - Melifoff, I. (2019). Uyur İdik Uyardılar Alevilik-Bektaşilik Araştırmaları. (T.Alptekin, Çev.; 5. Basım.). Demos Yayınları.

Prof. Dr. - Ocak, A. Y. - (1983). Bektaşî Menakıbnamelerinde İslam Öncesi İnanç Motifleri. Enderun Kitabevi.

Prof. Dr. - Ocak, A. Y. - (2015). Bektaşîyye. S. Ceyhan (Ed.), Türkiye'de Tarikatlar içinde (ss. 447-486). İSAM Yayınları.

Prof. Dr. - Ocak, A. Y. - (2018). Türk Sufiliğine Bakışlar. İletişim Yayınları.

Buraya kadar listelenen bilimsel kaynaklar Bektaşilik üzerine ve ne yazık ki tezde hak ettikleri kadar kullanılmamış!

¹ ODTÜ Elektrik Elektronik Mühendisliğinde okurken, seçmeli ders olarak kendisinden İstanbul Tarihi dersini almıştım.

Prof. Dr. - Mardin, Şerif - (2019). Jön Türklerin Siyasi Fikirleri (1895-1908) (22. Baskı). İletişim Yayınları.

Prof. Dr. Şerif Mardin, Amerika 'da akademik yaşamına devam etmiş, Atatürk ve Cumhuriyet karşıtı fikirleri ile bilinen bir akademisyendir.

PDY Fetö çetesinin meşrulaşmasında bilerek ya da bilmeyerek önemli işleve sahip bir akademisyendir. Jön Türkler meselesine de bilimsel yöntem yerine ideolojik bir bağnazlıkla yaklaşmıştır.

Kedourie, Elie - Jön Türkler, Farmasonlar ve Yahudiler, (Z. Avcı Karabey, Çev.). Birikim Dergisi 45/54.

Prof. Dr. - Cengiz, Halil Erdoğan - (1991). Enver Paşa'nın Anıları (1881-1908). İletişim Yayınları.

Dr. - Çeken, Muhittin - (2020). İsa'nın Yoksul Askerleri Tapınak Şövalyeleri Kuruluşu, Yükselişi, Düşüşü ve Kurumsal Yapı. Timaş Yayınları.

Prof. Dr. - Hülagü, M. Metin - (2021). Abdülhamid'in Muhafızıydım Nasıl Mason Oldum? Süper Haber. <https://www.superhaber.com/abdulhamidin-muhafiziydim-nasil-mason-oldum-makale-332329> - (Erişim Tarihi: 05/12/2022).

Prof. Dr. Metin Hülagü, Vasıf Çınay 'ın "Nasıl Mason Oldum" kitabını özetini aktarmış.

Ancak, Metin Hülagü 'nün masonluk hakkında yazdıkları ne yazık ki akademisyen Hülagü 'nün masonluk hakkında hiçbir şey bilmediği buna karşın bilgiç bir eda ile kendi kanılarını, doğru gibi aktardığıdır. Keşke giriş bölümündeki saçmalıkları yazmasaydı. Bu saçmalıkların, "Prof. Dr. Ünvanlı" bir akademisyen tarafından yazılması son derece üzücü.

Metin Hülagü 'nün aktardığı mektubun aslını okumadım henüz ama masonluğu bu derece bilmeden saçmalık yazan bir kişinin, mektubunun aslına ne kadar sadık kaldığı hakkında şüphelerim var. Bu yazının değerlendirmesi ayrıca yapılacaktır.

Ekşi sözlükte Metin Hülagü hakkında tek olumlu yazılmış söz görmedim. Meraklısı bakabilir:

<https://eksisozluk.com/metin-hulagu--2174129?p=1>

Prof. Dr. - Gündoğdu, Cengiz. (2007). Hacı Bektaş-ı Veli Öğretisi ve Takipçileri Hakkında Metodik Yeni Bir Yaklaşım. Akif Yayınevi.

Sünni ilahiyatçı.

Prof. Dr. - Fiğlalı, Ethem Ruhi (1994). Geçmişten Günümüze Halk İnançları İtibariyle Alevilik- Bektaşilik. Türk Halk Kültürünü Araştırma ve Tanıtma Vakfı Yayınları, 8.

Sünni ilahiyatçı.

Haksever, Ahmet Cahit (2009). Osmanlı'nın Son Döneminde Islahat ve Tarikatlar: Bektaşilik ve Nakşibendilik Örneği. EKEV Akademi Dergisi 13/38.

Sünni ilahiyatçı.

Dr. - Acar Göktepe, G. (2019). Ezoterik Toplulukların Sosyolojisi: Masonlar Üzerine Bir İnceleme (Tez No. 601344). [Yüksek Lisans Tezi]. Ankara Üniversitesi.

Bir kaynak olabileceğini düşünmüyorum. Tez akademik niteliği olmayan, saçmalıklarla dolu, masonluğu hiç anlamamış ve son derece çarpık yorumlamış bir bilgisiz tarafından yazılmıştır.

Ayrıca, Gülay Acar Göktepe eşi Mehmet Emin Göktepe, Masondur. Doç. Dr. Mehmet Emin Göktepe, Özgür Masonlar Büyük Locası üyesi masondur.

Bir mason eşinin mason tarikatı / mason locaları hakkında yüksek lisans tezi yapmasının ne kadar ahlaki ve bilim etiğine ne kadar uygun olabileceği sorusunu okurun değerlendirmesine sunuyorum.

Bu tez hakkındaki değerlendirmelerim aşağıda bağlantılarını verdiğim makalemde okunabilir:

<https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/universiteler/akademik-calismalar>

https://huoltasdelen.com/media/attachments/2025/06/01/gulayacargoktepe_tezelestiris_i.pdf

Masonların Yazdığı Kaynaklar - 8

Prof. Dr. - Zarcone, Thierry - (2005). İslam'da Sır ve Gizli Cemiyetler. (A. Berkay, Çev.). Alkim Yayınevi.

Mason, Fransız tarihçi. Fransız Hükümetine bağlı Bilimsel Araştırma Merkezinde çalışıyor.

Dr. - Koloğlu, Orhan - (2002). Abdülhamit ve Masonlar. Eylül Yayınları.

Orhan Koloğlu Tarih alanında Doktorası olan mason araştırmacıdır. Önemli araştırmalar yapmış olmakla birlikte, kitaplarında önemli ve hassas noktalarda gerçeği mason tarikatı lehine çarpıtmaktan kaçınmamıştır. Masonların akademik dereceli propaganda ve meşrulaştırmasını yapmıştır.

Koray, Tanju - (2007). Ezoterizm ve Masonluk, Mimar Sinan Dergisi, 143, 11-25.

Layiktez, Celil - (2004). Sorular. Tesviye Dergisi, 12(60) içinde (ss. 42-44). Yenilik Basımevi.

Celal Layiktez İngiliz B. Büyük Locasının Türkiye'de güvendiği tek masondur. Yahudi kökenli, sonradan Müslüman olma mason Layiktez, yazdığı kitaplarda yorumlarında gerçeğe asla bağlı kalmamış, masonluk lehine çarpıtmalar yapan, maddi vahim yanlışlar yapan bir mason yazardır. Gerçek mesleği Elektrik Mühendisliğidir.

HKEMBL önceki Büyük Üstatlarından ve Yüksek Şûrada 33.° masonluk verilmiştir.

Tunaşar, Seyhun - (2020). Üç Batını Bilge: Hasan Sabbah, Şems-i Tebrizi, Hacı Bektaş Veli (2. Basım). Hermes Yayınları.

Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti düşmanı, Amerikancı faşist Kenan Evren 1980 darbesinin, darbecilerin doğrudan emrinde kritik görev yapmış bir bürokrattır!

Konu ile ilgili hiçbir birikimi olmadığı gibi, yazdıkları tarihi gerçeklere aykırı, çarpıtmalarla doludur.

Gener, Cihangir - (2019). Ezoterik Batını Doktrinler Tarihi (19. Baskı). Hermes Yayınları.

Gener Cihangir, yazdığı kitaplar ve yayınevi üzerinde ticaret yapan, bu sayede para kazanan bir masonudur. Yazdıkları, popüler konularda, bilgisiz insanların hoşuna gidecek safsata ve uydurmalarla dolu; tarihsel, toplumsal gerçeklerle dolu, bilimsel anlayışın karşıtı durumda saçmalıklardır.

Altunay, Erhan - (2022). Masallar Anlatıldıkça Gerçek Olur. Destek Yayınları.

Altunay, Erhan - (2020). Sebottendorff ve Türkiye. Eski Türk Masonlarının Uygulamaları, Bektaşî, Gülhaç ve Simya Sırları. (M. Saltık, Çev.; 4. Baskı) içinde (ss. 25-29). Hermes Yayınları.

“Erhan Altunay

"(...) Orta ve lise öğrenimini Saint Joseph Fransız Lisesi'nde yaptı. Hacettepe Üniversitesi'nde Nükleer Enerji Mühendisliği okudu. Üniversite sırasında Fraktaller üzerine çalıştı; Mandelbrot Kümesi'nin ilk uygulamalarını Dr. Erol Çubukçu ile gerçekleştirdi; ayrıca Kuantum Fiziği ve Zaman üzerine de çalıştı. Daha sonra Marmara Üniversitesi'nde İnsan Kaynakları Yönetimi yüksek lisansı yaptı. Radyoculuk hayalini çeşitli radyolarda ve TRT'de radyo programları yaparak gerçekleştirdi. Mitoloji ve paganizm araştırmaları hayatının vazgeçilmezlerinden oldu.”²

Ekşi Sözlükten;

"eskiden görüşlerine değer verdiğim bir abim idi. amma ve lakin son zamanlarda facebook'ta sürekli yazdığı imalı, üstü kapalı paranoyak yazıları ve altında kendisine sorgusuz sualsiz hayranlık besleyen bir ak troll kitle oluşturduğu için feci şekilde soğudum kendisinden. kendine yazık ettiğini ve benim gibi eskiden beri takipçisi olan önemli bir kitleyi küstürdüğünü düşünüyorum. ne diyeyim herkes yeni türkiye pastasından kendine bir dilim kapma derdinde şu sıralar. ona da hayırlı olsun.”³

Masonluğu

HKEMBL 'da verdiği konferanslar:

ERENLER	İlker İnal	Toplam Kalite Projesi	01.11.2002
	Erol Değerli	Mutluluğun Pınarı Umuttur	29.11.2002
	Sedat Altunay	İletişim	10.01.2003
BURÇ	Erhan Altunay	Ölü Deniz Yazıtları	18.11.2002

² <https://www.yeditepeyayinevi.com/biyografi/678>

³ <https://eksisozluk.com/erhan-altunay--881418?p=2>

SADAKAT	C. Ekingen, E. Altunay,		
	K. Şaşmaz, R. Akman	Eski Mısır ve Masonluk	28.10.2003
	M. İçli, Y. Aşlak, Y. Suci,	Kaybolan Uygarlıklar	11.11.2003
	H. Çetin	Eski Misterler	23.12.2003
	Murat Bilgen		
GÜNEY	Seyhan Altıntaş	Liderlik ve Ünlü Masonlar	23.10.2003
	Erhan Altunay	Ölü Deniz Yazıtları	20.11.2003
	Orhan Büyükdogan	Evrene Resimlerle Farklı Bir Bakış	04.12.2003
GÜNEY	Erhan Altunay	Ölü Deniz Yazıtları	08.01.2004
	Nafi Pakel	M.'ik Eğitimin Kişinin Düşünce	11.03.2004
	Atilla Demiral, Serdar Şahinkaya	Yapısı ve Davranışlarına Etkisi	25.03.2004
		Sevgi Mabeğinde Söyleşi	

Yukarıdaki konferanslar, HKEMBL bünyesinde verilmiştir. HKEMBL kaynaklarından alınmış bilgilerdir. 2004 sonrasında HKEMBL kaynaklarımda ismine rastlamadım.

Ancak, ÖMBL son dönemler üyeleri arasında, Bilge Locasında "Erhan Altunay" ismine denk geliniyor. İki Erhan Altunay aynı kişiler mi yoksa farklı kişiler mi bilemiyorum. Soyadının ülkemizde az olması isim ve soy ad ile yan yana gelince, acaba aynı kişi olabilir mi sorusunu aklıma getiriyor. Kendisi açıklarsa doğrusunu burada yazarım.

Eğer aynı kişilerse, Erhan Altunay 'ın her iki farklı masonluk ağında ve yargısında olan Büyük Localara üye olmuş olması, birçok anlamda insanı düşündürüyor.

Bilimsel olmayan, ticari kaygılarla yazılmış, çoğu para ile bastırılan, safsatalarla dolu - 13

Arslan Faruk - Arslan, F. - (1988). Mason Bektaşiler.

PDY Fetö bağlantılı olduğu açıkça kabul edilen, yazdıkları tamamen uydurma ve saçmalık; ideolojik saplantıyla PDY Fetö çetesi söylemlerini kitap haline getiren kişi.

Söz konusu kitap baştan aşağı ancak ideolojik saplantılarla aptallaştırılmış ve ruh sağlığı bozuk bir kişi tarafından uydurulabilecek yalan ve hezeyanlarla dolu. Böylesi bir kitabın akademik tez çalışmasında kaynak olarak kullanılması, kabul edilemeyecek vahim bir hatadır.

Ekşi Sözlükten;

"fazla köpük kafa yapmış yalan dolan şiar edinmiş yetersizin biri. köpük partileri deşifre olunca cemaatten tekmüğü yedi güya şimdi eski haberlerle sıvamaya çalışıyor. bu fitnetullahlarda ne ar var ne de namus. behey şerefsiz adam utanmadan devletin şüpheli diye gözleme aldığı insanları direk yaftalıyosun üstüneüstlük genel kurmaya blöf yapıyosun arlanmaz adam o bilgiler emniyetin askerin değil. yani senin amip gini hücrelenğin yerler. bu insafsız insanlar yaftalamak insanlara suçsuz olduğu halde suç üretmek meşreninde var..yazık lan size artık acımıyorum da yerin dibine girin...

parisa

12.10.2015 03:58"

"kesinlikle ruh hastası, marazi bir tip. hiçbir normal insan o derece kuyruklu yalanlar üretmez. gerçi cinlerle düşüp kalkan tiplerde olur öyle şeyler. acilen tedavi edilmeli. en azından denenmeli. belli olmaz şifa allah'dan.

isnetus

20.12.2014 15:24"

Abilerle ablalar köpük partisinde!

Haberî Paylaş: ABONE OL AA yazdır

Fethullah Gülen'in adamı, cemaatin twitter sözcüsü Faruk Arslan'ın inkar ettiği köpük partisinin videosu ortaya çıktı.

FARUK ARSLAN'DAN ERDOĞAN'A HAKARET

Twitter'daki paylaşımlarında sürekli Gülen örgütünün propagandasını yapan Arslan'ın ayrıca Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a ise birçok hakaretlerde bulunduğu görüldü. Arslan'ın, Gülen örgütünün yayın organlarında yaptığı görevler şu şekilde:

Azerbaycan Zaman gazetesinde muhabirlik, haber müdürlüğü ve köşe yazarlığı yaptı. CHA Azerbaycan temsilciliğini 3 yıl yürüttü. 2 yıl süresince Türkiye'de yayımlanan Zaman gazetesinde Bakü Mektubu adlı köşeyi yazdı. Zaman gazetesinde 2000 yılı sonuna kadar Ankara'da diplomasi, yurtdışı baskılar, dış politika ve enerji muhabirliğini yürüttü. 14 ülkede basılan Zaman'lara yönelik özel araştırma dosyaları hazırladı. 2000-2001'de Kanada Zaman gazetesi temsilciliği görevini üstlendi, Toronto muhabiri olarak çalıştı.

KAYNAK:YENİ AKİT " 4

⁴ <https://www.aksam.com.tr/guncel/abilerle-ablalar-kopuk-partisinde/haber-377203>

GÜNDEM, 15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİ

FETÖ'nün medya yapılanmasına operasyonda isimler belli oldu

Fetullahçı Terör Örgütü'nün medya yapılanmasına yönelik soruşturma kapsamında, hakkında gözaltı kararı bulunan 35 şüphelinin isimleri belli oldu.

30.08.2016 - Güncelleme : 31.08.2016

İSTANBUL

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nca, Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) medya yapılanmasına yönelik soruşturma kapsamında hakkında gözaltı kararı verilen 35 gazeteci ve akademisyenden 9'u yakalanırken, firari olan 26 şüpheliden 18'inin yurt dışına çıktığı bildirildi.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcı vekili İsmail Uçar ile Terör ve Örgütlü Suçlar Bürosu savcılarından Murat Çağlak tarafından FETÖ'nün medya yapılanmasına yönelik yürütülen soruşturma kapsamında, yeni deliller doğrultusunda 35 gazeteci ve akademisyen hakkında gözaltı kararı alındı.

Savcılığın talimatıyla çalışma başlatan İstanbul Asayiş Şube Müdürlüğü ekipleri, İstanbul, Ankara ve İzmit'te düzenledikleri operasyonlarda, Nurullah Öztürk, Rasih Yılmaz, Murat Aksoy, Abdullah Alparslan Akkuş, Dinçer Gökçe, İskender Yunus Tiryaki, Levent Arap, Ömer Şahin ve Ayhan Şimşek'i gözaltına aldı.

Arananların isimleri

Polis ekipleri, firari olan 26 şüpheliyi ise adreslerinde bulamadı.

Hakkında gözaltı kararı olan ancak adreslerinde bulunamayan ve bir kısmının yurt dışına çıktığı tespit edilen, aralarında gazeteci ile akademisyenlerin bulunduğu 26 şüphelinin isimleri şöyle:

*"Ergun Babahan, Eyüp Can Sağlık, Mehmet Yavuz Baydar, Erhan Başyurt, Abdülkerim Balcı, Atilla Taş, Asım Yıldırım, Gökçe Fırat Çulhaoğlu, Önder Deligöz, Ali Selçuk Gültaşlı, Şemseddin Efe, Turhan Bozkurt, Yonca Kaya Şahin, Ali Yurttagül, Ayşe Özkalay, Can Bahadır Yüce, Celil Sağır, **Faruk Arslan**, Hasan Cücük, İbrahim Öztürk, Kemal Gülen, Mahmut Akpınar, Mutlu Çölgeçen ile Prof. Dr. Osman Özsoy, İhsan Yılmaz ve Savaş Genç.*

Hakkında gözaltı kararı verilen şüphelilerin, FETÖ ile bağlantılı oldukları ve çalıştıkları basın yayın organları ile sosyal medya hesapları üzerinden terör örgütü FETÖ lehine propaganda yaptıkları öne sürülüyor.

Gözaltında tutulan Nurullah Öztürk, Rasih Yılmaz, Murat Aksoy, Abdullah Alparslan Akkuş, Dinçer Gökçe, İskender Yunus Tiryaki, Levent Arap, Ömer Şahin ve Ayhan Şimşek'in emniyetteki işlemlerinin sürdüğü, diğer şüphelilerin yakalanması için operasyonların devam ettiği bildirildi.

Yapılan incelemede firari olan 26 şüpheliden 18'inin yurt dışına çıktığı belirlendi.

Muhabir: Muhammed Enes Can, Hüseyin Bağış, Arif Yakıcı”⁵

Bu yazarın ve kitabının kaynak olarak sunulmasının açıklamasını da başta danışman, jüri üyeleri ve tez yazarının açıklaması gereken bir durum olduğunu düşünmekteyim.

⁵ <https://www.aa.com.tr/tr/15-temmuz-darbe-girisimi/fetonun-medya-yapilanmasina-operasyonda-isimler-belli-oldu/638144>

Bilim Araştırma Grubu - (1992). Masonluk ve Kapitalizm. Araştırma Yayıncılık.

Bilim Araştırma Grubu kendisini; "Bilim Araştırma Grubu Masonluk Ve Kapitalizm yazarı" olarak tanımlıyor.⁶

"kuranilmi.blogspot.com" Bloğunda grupla ilgili şöyle denilmekte;

"Tuesday, February 19, 2019

Bilim Araştırma Grubu (Bilim Araştırma Merkezi)

1977 - 1984 yılları arasında Spritüalizm, Ufoloji ve Parapsikoloji üzerine araştırmalar yapan Bilim Araştırma Grubu'na (Daha sonra Bilim Araştırma Merkezi (BAM) ismini almıştır.) ilişkin eldeki veriler aşağıda yer almaktadır.

Bilim Araştırma Grubu, 1977 ile 1984 yılları arasında İstanbul'da etkinlik göstermiş ruhçu grup. 1970'li yıllarda Türkiye metapsişik tetkikler ve ilmi araştırmalar derneği bünyesinde yer alan grup elemanları, 1977 yılında bu dernekten ayrılarak, önce bilim araştırma grubu, daha sonra bilim araştırma merkezi adıyla etkinliklerini dernekten ayrı olarak sürdürmüştür. (...) Türkiye'deki en gizemli topluluklardan biridir. yaklaşık 60-70 sayfalık kitaplarla spirotoojiden vimanaya, sirius misyonundan psikokineziye kadar bir sürü ilginç konuya ilk kez el atmışlar zamanında. 80'lerin ortalarında sebebi bilinmeyen bir şekilde ayrılmaya karar vermişlerdir.

Adeta belirli bir dönemde özel vazifeli olarak tezahür etmiş ve akabinde gayba karışmış (...)"⁷

ChatGPT yapay zeka uygulaması tarafından getirilen bilgide şöyle denmekte;

"2. Bilim Araştırma Grubu (1990 sonrası) – Adnan Oktar ile İlişkili 1990 yılında kurulan Bilim Araştırma Vakfı (BAV), Adnan Oktar'ın fahri başkanlığını yaptığı bir vakıftır. Bu vakıf, evrim teorisine karşı yaratılış görüşünü savunmakta ve bu konuda konferanslar, paneller düzenlemektedir. Vakfın amacı, "dünya çapında barış, huzur ve sevgi ortamı oluşturmak" olarak belirtilmiştir. Ancak basında zaman zaman "gizli ve ketum bir İslami tarikat" veya "kayda değer servetini gizleyen ve özenerek koruyan kült benzeri bir organizasyon" olarak tanımlanmıştır. (tr.wikipedia.org)

⁶ <https://1000kitap.com/yazar/bilim-arastirma-grubu/kitaplar>

⁷ <https://kuranilmi.blogspot.com/2019/02/bilim-arastirma-grubu-bilim-arastirma.html>

Bilim Araştırma Vakfı, vakıf halini almadan önce "Bilim Araştırma Grubu" adıyla faaliyet göstermiştir. Bu bağlamda, "Bilim Araştırma Grubu" ismi, Adnan Oktar'ın liderliğindeki hareketin ilk dönemlerini ifade etmektedir. (tr.wikipedia.org)

Adnan Oktar "Silahlı suç örgütü kurmak" suçlamasıyla yargılanmış ve hüküm giymiştir. ⁸Böyle bir kişinin yayınlarının akademik çalışmada kaynak olarak yer alması kabul edilemez. Bu vahim yanlışın nasıl yapıldığı tez yazarı, danışmanı ile jüri üyeleri tarafından açıklanmaya muhtaç olduğunu düşünmekteyim.

Altındal, Aytunç - (2017). Gül ve Haç Kardeşliği. (23. Basım). Alfa Basım Yayım Dağıtım.

Altındal, Aytunç - (2021). Bilinmeyen Hitler. (6. Baskı). Destek Yayınları.

Demirci, Ali Serdar - (2021). Ezoterizm ve Bâtınlılık. Eftalya Kitap.

Ali Serdar Demirci, Hiçbir zaman var olmamış Atlantis ve Mu kıtaları üzerine akıl, bilim dışı saçma kitap yazmış bir kişi. Bilimselliği olmayan kitaplar yazıyor.

Mu Kıtası zirvası üzerine bilimsel değerlendirmeleri içeren, bir tarih insanının makalesi ve benim bilimsel olarak her açıdan saçmalığını kanıtladığım "Sözde Kayıp Mu Kıtası" makalesini okumasını öneririm. ⁹

Aydoğu, Olgun - (2021) Kadim Geçmiş Yakın Gelecek Büyük Sırlar. Şira Yayınları.

Akıl ve bilim dışı, uydurma ve saçmalık "şeyler" yazan bir yazar. Bilimsel hiçbir niteliği yok.

ChatGPT değerlendirmesi:

"Alanı: Ruhsal keşif, kadim öğretiler, din ve bilim harmanı. Yöntemi: Kaynak – Kur'ân, bilim, mitoloji temelli sentezleyici üslup. Okuyucu: Kişisel gelişim ve ruhsal temalı metinlere ilgi duyanlar için uygun."

Erzurumlu, K. (2015). Geçmişten Günümüze Mistisizm ve Tasavvuf. Bilge Oğuz Yayınları.

⁸ <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/adnan-oktar-silahlı-suc-orgutu-davasi-hukumlulerinin-mal-varliklari-musadere-edildi/3375141>

⁹ <https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/turkiye/1991-gunumuz/makaleler-91#Mu>

Kocabaş, Süleyman - (1991). Jön Türkler Nerede Yanıldı? Vatan Yayınları.

Süleyman Kocabaş, akademik niteliği olmayan bir kişi. Ekşi Sözlükte şöyle deniyor;¹⁰

"seri kitap yazabilme ve kolundan tutup çevirdiği kişiye kitabını satana kadar psikolojik baskı yapabilme gibi sıra dışı özelliklere sahip İslamcı emekli tarih öğretmeni, yazar. zaman zaman kitap fuarlarında kendisine rastlanabilir."

"kendisi ara ara üniversitelerde kurduğu bir standda kitaplarını satarken görülebilir. yanılmıyorsa 5-6 düzine kitabı var kendisinin. ermeni meselesinden, ii.abdülhamit'e, kıbrıs'tan osmanlı'nın yükseliş devrine geniş bir konu yelpazesi var."

"çocukluğumdan beri hangi kitap fuarına gitsem bu dayı orada, o aralar bana zorla kitap aldırması , ben ne ara o kitabı aldım onu bile bilmiyorum. dayıya dün gene denk geldim "gel gel " dedi uzaktan ama yer miyiz artık, sütten bir kere dilimiz yandı döndüm"kolay gelsin dayı" dedim yola devam ettim."

Özgeçmişi;

"Süleyman Kocabaş, 10 Mart 1950'de Kayseri'nin Develi ilçesine bağlı Sindelhöyük kasabasında doğmuş bir tarihçi ve yazardır. Eğitim hayatına Sindelhöyük İlkokulu'nda başlamış, ardından Mimar Sinan İlköğretmen Okulu'nu tamamlamış ve 1975 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü'nden mezun olmuştur. "

Kocabaş, 1975 yılından itibaren Kayseri Tarım İl Müdürlüğü'nde teknik eleman olarak görev yapmıştır. "

"Son yıllarda, "Deterjan Pazarı" adıyla bilinen bir dolandırıcılık vakasında adı geçmiştir. Bu olayla ilgili olarak, 2022 yılında bir çalışanıyla birlikte tutuklandığı bildirilmiştir. "¹¹

Yazdıklarının bilimsel hiçbir değeri olmayan hikmeti kendinden menkul bir kişi.

¹⁰ <https://eksisozluk.com/suleyman-kocabas--2625055?p=2>

¹¹ evrensel.net

Sebottendorf, R. (2020). Eski Türk Masonlarının Uygulamaları, Bektaşî, Gülhâç ve Simya Sırları. (M. Saltık, Çev.; 4. Baskı). Hermes Yayınları. (Orijinal eserin yayım tarihi 1914).

Baron Rudolf von Sebottendorff (gerçek adıyla Adam Alfred Rudolf Glauer; 9 Kasım 1875 – 8 Mayıs 1945), Alman kökenli bir okültist, yazar, istihbarat ajanı ve siyasi kimliktir.

ChatGPT sonuçları:

"Doğum ve Kimlik Değişimi

9 Kasım 1875'te Almanya'nın Hoyerswerda kentinde doğdu. Gerçek adı Adam Alfred Rudolf Glauer idi. 1911'de Osmanlı vatandaşlığı aldı ve Baron Heinrich von Sebottendorff tarafından evlat edinilerek ismini ve "Freiherr" (Baron) unvanını benimsedi. (en.wikipedia.org) (tr.wikipedia.org)

Keşif ve Okült İlgi

1900 yılında Türkiye'ye yerleşti. Sufizm, masonluk, numeroloji, astroloji ve simya gibi doğu mistizmine derin ilgi duydu. Bektashi tarikatıyla bağlar kurdu; Fütürist masonluk pratiğiyle İslam mistisizmini harmanlamayı amaçladı. (en.wikipedia.org) (tr.wikipedia.org)

Thule Cemiyeti'ni Kurması

1917–1918 yıllarında Münih'te Thule Cemiyeti'ni kurdu. Bu cemiyet, Alman İşçi Partisi'nin (DAP) ve sonrasında Nazi Partisi'nin (NSDAP) gelişiminde etkili oldu; Adolf Hitler de DAP'a 1919'da katıldı. (en.wikipedia.org) (de.wikipedia.org)

Siyasi Düşüş ve Göç

1919'da Bavyera Sovyet Cumhuriyeti döneminde Thule üyelerinin açığa çıkışını sağlamakla suçlandı. İflas etti; Almanya'dan kaçtı, önce İsviçre'ye, ardından yeniden Türkiye'ye dönerek burada kalmaya başladı. (en.wikipedia.org) (de.wikipedia.org)

Eserleri ve Son Yılları

1920'lerde simya, masonluk ve mistisizm üzerine kitaplar yayımladı. 1933'te "Bevor Hitler kam" adlı kitabı Nazi hükümeti tarafından yasaklandı. Yakalandı ama kaçarak 1934'te tekrar Türkiye'ye döndü. 1942–1945 yılları arasında İstanbul'da Alman istihbaratına çalıştı, fakat bazı kaynaklar İngilizlere de bilgi sağladığını iddia ediyor. (en.wikipedia.org) (de.wikipedia.org)

Ölümü

8 Mayıs 1945'te İstanbul'da hayatını kaybetti (en.wikipedia.org) (tr.wikipedia.org)

Neden Önemli?

Okültizm ve Nazizm: Thule Cemiyeti, Nazi liderlerinin bir kısmı üzerinde mistik ve ırkçı etkiler yaratmış bir yapıydı. Sebottendorff, bu hareketin teorik ve örgütsel temelini atan önemli karakterlerden biridir (en.wikipedia.org) (de.wikipedia.org)

Doğu Mistikleriyle Batı Okkültizmi: Sufi-Bektashi tarzını masonlukla harmanlaması, Batı'da mistisizmin doğu unsurlarıyla sentezlenmesi açısından dikkat çekicidir. (en.wikipedia.org) (innertraditions.com)

İstihbarat Oyunları: Nazi ve muhtemelen İngiliz ajanlığı yaptığı iddiaları, çoğul kimliği ve siyasi geçişkenliğiyle ilginç bir tarihi figür olarak öne çıkar."

Ölümü konusunda farklı savlar bulunmakta: İstanbul boğazında denize atlayarak intihar ettiği, Adana'da soğuktan donarak öldüğü, savaş sonrası Londra'ya kaçarak burada yaşamını yitirdiği.

Mason Kürşad Sezai Türker;

" Baron Rudolf von Sebottendorff Kardeş tartışmalı bir kişiliğe ve hayata sahipti. Ona yapılan en büyük eleştiri, Almanya'da kurucusu olduğu Thule 23 Topluluğu'nun, aynı zamanda Hitler'in Nazi haline gelmesini sağlayan akıma fikir

babalığı yapmış olmasıdır. Bu açıdan bakıldığında Almanya'da sosyalist faşizmin temellerini atanlardan birisinin de Baron Rudolf von Sebottendorff Kardeş olduğu aşikardır. Yine Hitler'in Reich'in da yer alan kartal, gamalı haç ve birçok neo-pagan inançlara dair ezoterik sembolizmaları keşfeden kişi olarakta karşımıza çıkıyor. Ancak ezoterik sembolizmalara olan merakını daha iyi anlamak için yazının konusu olan kitabına baktığımızda bu durumun hiçte şaşırtıcı olmadığı görülecektir. ¹²

¹² Kürşad Sezai Türker, "Kadim Türk Masonluğu Uygulaması: Simyayı Anlamanın Anahtarı" , 086 Güzel İstanbul Locası Aylık Yayını, Nisan 1921, sayı 22, sayfa 30-37

Domini, A. (1723). Anderson Nizamâtı: Hür Masonluk Tarihi, Yükümlülükleri, Tüzükleri. Londra.

Gün, İ. N. & Çeliker, Y. (1968). Masonluk ve Masonlar. Yağmur Yayınları.

Külçe, S. (1948). Türkiye’de Masonluk. Nefaset Matbaası.

Yukarıdaki son 3 kitap yazarlarının masonluk hakkında bilgisi olmadığı gibi tamamen ideolojik aptallık ve saçmalıklar üzerine yazılmış “şeylerdir”. Akademik bir çalışmada kaynak olmaları düşünülemez.

Reinalter, H. (2017). Masonluk. (K. Özdoğan, Çev.; 4. Basım). Kırmızı Kedi Yayınevi.

Alevi, Bektaşilik - 13

Dierl, A. J. (1991). Anadolu Aleviliği. (F. Yiğit, Çev.). Ant Yayınları. (Orijinal eserin yayım tarihi 1985).

Goodrick-Clarke, N. (2013). Kara Güneş Aryan Kültleri, Ezoterik Nazizm ve Kimlik Politikaları. (K. Güney; Çev.). Kırmızı Kedi Yayınevi.

Halis, G. (2020). Paracelsus: Sağlıklı Bir Akıl, Efendisinin İradesi Olmadan İçine Girilemeyendir. Destek Yayınları.

Kaplan, K. (2020). Gnostik İttifak: Gnostik Hristiyan ve Gnostik Müslümanların 1400 Yıldır Bilinmeyen İttifakı. Hermes Yayınları.

Kara, M. (2021). Anadolu Erenlerinden Hacı Bektaş Veli ve Bektaşilik. Dergah Yayınları.

Maden, F. (2015). Yeniçerilik-Bektaşilik İlişkileri ve Yeniçeri İsyanlarında Bektaşiler, Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi, 73, içinde (ss. 173-202).

Maden, F. (2017). Fukara-yı Bektaşîyan. Revak Kitabevi.

Menemencioğlu, K. (2020). Sebottendorff ve Türkiye. Eski Türk Masonlarının Uygulamaları, Bektaşî, Gülhaç ve Simya Sırları. (M. Saltık, Çev.; 4. Baskı) içinde (ss. 15-21). Hermes Yayınları.

Öz, B. (2004). İttihat-Terakki ve Bektaşiler. Can Yayınları.

Sertoğlu, M. (1969). Bektaşilik Nedir?. Başak Yayınevi.

Sezgin, Abdülkadir - (1990). Hacı Bektaş Veli ve Bektaşilik, Kültür Bakanlığı Yayınları.

[Nakşibendi Tarikatı şeyhlerinden Esad Coşan'a yakınlığıyla bilinen bir kişi.](#)

Şahin, H. (2020). Dervişler, Fakihler, Gaziler: Erken Osmanlı Döneminde Dini Zümreler (1300-1400) (2. Baskı). Yapı Kredi Yayınları.

Şahin, H. (2022). Proto-Bektaşilerin Serencamı Bektaşî İdik Balım Sultan'dan Evvel. Aktüel Tarih Dergisi, 4, içinde (ss. 48-58).

[Aktüel Tarih Dergisi, Tarihi, Tarih Bilimine aykırı olarak, bilgisizlik temelinde ideolojik saplantılı olarak yayın yapan bir dergidir. Hakan Şahin, tarih alanında akademik eğitimi olmayan, siyasi ve ideoloji bakışlı yazılar yazan bir kişi.](#)

Tokalak, İbrahim - (2017). Ahilik, Bektaşilik, Alevilik ve Mevleviliğin Kökenleri: Ahi Evran- Hacı Bektaş Veli ve Mevlana'nın Gerçek Kimlikleri. Doğu Kitabevi.

Kurgu yapıtlar: - 1

Çakmak, Y. (2019). - Peyami Safa'nın Server Bedi İmzasıyla Kaleme Aldığı Bir Genç Kız Bektaşiler Arasında Başlıklı Hikayesi ve Osmanlıcadan Çevirisi. Turnalar Uluslararası Hakemli Türk Dili, Edebiyatı ve Çeviri Dergisi, 21(75), içinde (12-29).

https://www.academia.edu/40730288/Peyami_Safa_nın_Server_Bedî_İmzasıyla_Kaleme_Aldığı_Bir_Genç_Kız_Bektaşiler_Arasında_Başlıklı_Hikâyesi_ve_Osmanlıca_Çevirisi

Dini Kitaplar:

Esed, M. (1999). Kur'an Mesajı Meal-Tefsir. İşaret Yayınları.

İslami Tarikat şeyhidir. Kur'an mealinin konu ile ilgisi bulunmamakta, ayrıca Kur'an meali kaynak verilecekse, tarikat şeyhinin yerine, Diyanet İşleri Başkanlığı yapmış, alanında uzman olan kişilerin yazdıkları yeğlenmelidir.

Tekin, G. (2012). Tarihin Arka Odası: Kuran'daki Huruf-u Mukattaa Kabala Ürünüymüş. HabertürkTV. <http://www.youtube.com/watch?v=4cS8k3flo94>. (Erişim Tarihi: 05/12/2022).

Zorlu, I. (1999). Evet Ben Selanikliyim Türk Sabetaycılığı.(7. Baskı). Belge Yayınları.59

Tezin adı, "Bektaşılık Bağlamında İttihad-Terakki, Masonluk Ve Baron Rudolf Von Sebottendorf"!.. Tezin adından anlaşılan; İttihat ve Terakki Cemiyetini, Masonluğu ve Alman ajanı Nazi Baron Rudolf Von Sebottendorf 'un savlarını; Bektaşî Tarikatı açısında değerlendirilecek. Bu mümkün mü?

Ancak tezin Giriş bölümünün başında, tez içeriğinin başlıkta belirtilenle hiç de uyuşmadığı görülmektedir. Aslında Mason tarikatı üzerinden yazarların sıkça yaptığı bir yanlış.

"Çalışma; İttihad-Terakki Cemiyeti'nin Mason ve Bektaşilerle kurduğu ilişkilerin araştırılması, bu iki ezoterik oluşumun ortak ya da benzer yönlerinin karşılaştırılması üzerinedir. Kapsam itibariyle; Mason ve Bektaşî Baron Rudolf von Sebottendorf 'un iddiaları doğrultusunda bu iki oluşumun tarihi ve ritüelleri çerçeve olarak alınmıştır." (sayfa 1)

Tezin adındaki söylemin tersine, Bektaşılık ve Masonluk, Sebottendorf 'un hezeyanla uydurdukları üzerinden değerlendirildiğini söylüyor.

Tez de, hezeyanları üzerine konuların açıklanmaya çalışıldığı Sebottendorf;

"Bu sırada Münih'in lüks 'Dört Mevsimler' otelinde merkezi bulunan, 1500 kadar, önemli bir kısmı nüfuzlu kişilerden oluşan, üyeye sahip 'Thule Derneği' milliyetçi akımın öncülüğünü yapmaktaydı. Simgesi gamalı hac olan derneğin 'Münchner Beobachtern' adında bir de gazetesi vardı. Derneğin başında Avusturyalı bir soylunun evlât edindiği, böylece asalet unvanına sahip olan Rudolf Freiherr von Sebottendorf adlı bir maceracı bulunuyordu. Sebottendorf 'un kurduğu bu dernek yoğun bir propaganda faaliyetine girişmiş, 'Yahudilerin Alman halkının en büyük düşmanı olduğunu' yaymaya başlamıştı. Dernek üyelerinin 'safkan Alman' olmasına büyük özen gösterilmekteydi. Derneğin 12 Eylül 1919 günü düzenlenen toplantısında 'Nasıl ve hangi yollardan kapitalizm yenilebilir?' konulu bir konuşma yapılacaktı. Davetlilerin arasında Adolf Hitler de bulunuyordu. Konferanstan sonra düzenlenen açık oturuma Hitler de katıldı. Ama toplantı dağıldığı zaman 'son sıkıcı' bulmuştu bu konuşmaları. Ancak birkaç gün sonra Hitler hiç beklemediği bir biçimde Thule Derneğine üye kabul edildiğine ilişkin bir mektupla 555 numaralı üye kimliğini aldı. Oysa bu derneğe üye olmak için başvurmamıştı bile." ¹³

¹³ (Kurulu, s. 114)

Görsel 1 Rudolf Freiherr von Sebottendorf

*"Sebottendorf, 9 Kasım 1875 tarihinde küçük bir Alman kasabasında doğdu. Daha küçük yaşlardan itibaren birçok yasa dışı işlerin çevrildiği bir ortamda büyüdü. Gençlik döneminde bir aralar Berlin'de mühendislik okumaya çalıştıysa da bu eğitiminde başarılı olamadı. Kronik bir hastalığı bulunduğunu kanıtladığı için askere de gitmedi. 1900'lü yıllarda İstanbul'a geldi ve gizliden gizliye Türkiye'de yaşayan Almanları Osmanlı'ya karşı örgütlemeye başladı. Sebottendorf koyu bir milliyetçiydi ve -çevresine belli etmese de- Osmanlı topraklarının Alman İmparatorluğu kontrolü altına girmesi gerektiğini düşünüyordu."*¹⁴

Türkiye 'de bir Yüksek Lisans tezinde, **Bektaşilik** ile **İttihad ve Terakki Cemiyetinin** Alman ırkçısı Nazi kurucusu, faşist bir ruh hastasının hezeyanları ile saçmalıkları üzerinden incelenmeye çalışılması, hazin bir durumdur!

Tezin tamamı okununca ortaya net bir yaklaşım çıkmıyor. Kafası karışık tez öğrencisi ve danışmanının, kafalarındaki ideolojik fikirlerin sistemsiz bir şekilde kanıtlanmaya çalışılması olarak görülüyor.

Tezin, ne yazık ki akademik ve bilimsel nitelikte olduğunu düşünmüyorum. Kaynak değerlendirmesi bölümünde belirtildiği gibi, tez bilimsel kaynaklar yerine, safsatalar ve ideolojik saplantılı uydurmalar ile yazılmış kaynaklar üzerine kurulduğu da dikkate

¹⁴ <https://onedio.com/haber/hitler-in-urkutucu-deneylerinin-arkasindaki-gizemli-ve-karanlik-adam-rudolf-von-sebottendorf-725366>

alınınca; tutarlı, nesnel, bilimsel yansızlık içinde, gerçeklere dayanan bir tez ortaya çıkamıyor.

Tez metninde çok sayıda Türkçe dil yazım hataları, alıntıların akademik kurallara göre belirtilmemesi, internet ortamında bile doğrusu kolayca bulunabilecek maddi hatalar, yanlış sözcük ve ad yazımları ile tez biçimsel olarak da akademik bir çalışmada olması gereken asgari özeni taşımadığını düşünüyorum...

Tezin tamamındaki hataları, tutarsızlıkları ve bilgi çarpıtmalarını / çarpıklıklarını göstermek yerine, vahim bulduğum bazı örnekleri değerlendirmekle yetineceğim.

Ezoterizm ve Ezoterik Yapılar Bölümü

"Ezoterizm diğer bir deyişle Batınîlik¹⁵; herhangi bir konudaki kadim bilgilerin ve gizemlerin, bir üstad (mürşit) tarafından hak edene inisiyasyon (seyr-i süluk) ile aktarılmasıdır." (sayfa 2)

Ezoterik, İngilizce "Esoteric" sözcüğünün bozularak Türkçe söylenmeye çalışılmasıdır. Bâtınîlik, "bir diğer deyişle" değil, İngilizce kökenli ezoterik sözcüğünün Arapça kökenden gelen, Osmanlıca Türkçesinde kullanılan karşılığı sözcüktür. Her iki sözcük, "ezoterik" ve "Bâtınîlik" sözcükleri TDK sözlüğünde bulunmaktadır, Türkçe içinde kullanılmalarında sakınca yoktur. Ancak günümüz Türkçesinde, öz Türkçe kökenden "İçrek" sözcüğü İngilizce ve Arapça kökenli sözcükler yerine kullanılmaktadır.¹⁶

"İnisiyasyon" sözcüğü TDK sözlüğünde bulunmamakta, tamamen uydurulmuş, hiçbir "ciddi" Türkçe yazı içinde kullanılamayacak bir sözcüktür. Bu sözcüğün İngilizce "initiation" sözcüğünün acayip bir şekilde bozularak Türkçe sesle söylenmeye çalışılmasıdır. İngilizce "Initiation" sözcüğünün Türkçe karşılığı "başlatmak" sözcüğüdür. İçrek yapılara giriş töreninde Türkçe karşılığı, özel bir sözcükle, İngilizcesinden daha zengin olarak "eriştirme" sözcüğü ile ifade edilir. Masonlar ise, giriş / başlatma törenine, hiçbir dilde karşılığı, kökü olmayan, tamamen uydurma "tekris" sözcüğü ile ifade ederler.

¹⁵ Yazar, "Batınîlik" sözcüğünü yanlış yazmaktadır, TDK sözlüğünde doğrusu "Bâtınîlik" !

¹⁶ TDK Sözlük:

İçrek

1. sıfat, felsefe İçe ait, içe özgü olan; bâtını, ezoterik.

2. sıfat Belirli bir insan topluluğunun dışında kimseye bildirilmeyen, yalnızca sınırlı, dar bir çevreye aktarılan (her türlü bilgi, öğretisi); bâtını, ezoterik, dışrak karşıtı:

"İçrek değerler başka değerler ya da nedenler adına değil, sırf kendileri arzu edilir oldukları için sabit ve değişmez değerlerdir."

“Seyr-i sülük” sözcüğü TDK Sözlüğünde bulunmayan Arapça bir sözcüktür ki, anlam olarak da burada kullanılması hatalıdır.

Yazar daha tezin başlığında kullandığı kavramların Türkçe karşılıklarını bilmediğini gösterdiği gibi, vahim dil bilgisi yanlışları yapmaktadır.

Tezde yazar Melek Yasemin Köksal şöyle diyor;

“Türkiye Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası’nın Araştırma ve Yayın Organı olan “Mimar Sinan Dergisi”nin 143 no.lu ‘Ezoterizm Özel Sayısı’nda verilen bilgilere göre; dinde kaideler, felsefede prensipler, ezoterizmde ise formüller vardır. Ezoterizm, anahtarı verir; kapıyı açıp girmek kişiye kalmıştır. ...”

Yazarın, atıf yaptığı Mimar Sinan Dergisi, yaklaşık 90 sayfası Batinîlik (Ezoterizm) üzerine birçok makale içeren Özel Sayısından anlayabildiği bu mu olmuş?

Tez yazarı Meryem Yasemin Köksal ‘ın atıf yaptığı Özel Sayı ‘da aktarmaya çalıştığı, aktardığından farklı. Ya yazar okuduğunu anlamamış ya da bilinçli olarak çarpıtıp, değiştirerek aktarmış.

Atıf yapılan yazı, mason Tanju Koray, “EZOTERİZM VE MASONLUK” yazısıdır ve anahtar ile ilgili bölümde şöyle diyor;

“Ezoterizmin metodolojisi¹⁷: anahtar

Bilimde yasalar, dinde kurallar ve kalıplar, felsefede ilkeler vardır. Bilim adamı bir kanun vazeder; din adamı inancı ve biçimini kalıplaştırır; filozof ortaya bir ilke koyar; ezoterist¹⁸ ise birtakım açıklamalar yapar, sadece formüller önerir. Ezoterizm ‘de, tek bir gerçek, bir dogma, bir teori, belirli bir çözüm ve sonuç yoktur; sadece önerilen bir metodoloji vardır. Ezoteristler, kendine göre açıklamalar yapar, formüller önerir, o kadar, diyorlar. O bakımdan, ezoteristler, sorgulamanın, araştırmanın şu veya bu şekilde engellenmesini, durdurulmasını kabul etmezler. Ezoterizm ‘de kısıtlama ve kalıp yoktur. Çözümde vasıta anahtardır. Anahtar verilir, metot önerilir, yol ve nirengi noktaları işaret edilir, gerisi artık kişinin kendisine bırakılır. Anahtar da mecazlı, örtülü, hemen kavranamayacak biçimde verilir. Anahtar bir imaj, bir modeldir, ama maymuncuk

¹⁷ Türkçesi “yöntem”

¹⁸ Bu sözcüğü de mason uyduruyor.

değildir. Böylece, iddialı ve dogmatik olabilecek her şey eğitici, öğretici, gelişmeye açık, inisiyatif hale gelir. İlke olarak, Ezoterizm 'de ilke yoktur, denir. " ¹⁹

Melek Yasemin Köksal 'ın, kendisine bir mason aracılığıyla verilmiş olduğunu düşündüğüm Özel Sayıdan yeterince yararlanamadığını üzümlere görüyorum. Bu sayıda İçreklik (Bâtınlık, Esoterik) üzerine çok değerli yazılar bulunduğunu söylemeliyim.

¹⁹ Mimar Sinan dergisi, 2007, sayı 143 – Özel Sayı

“Masonluk ve Bektaşilikte²⁰ Sır”

Öncelikle tezde çokça karşılaştığımız dil bilim yanlışlarından bir tanesinden söz etmeliyiz. Hem de tezin ana kavramlarından “Bektaşilik” sözcüğü de yanlış yazılmış: “Bektaşilik” yazılmış doğrusu “Bektaşilik”! Keşke yazar tezini yazarken, danışman ve jüri üyeleri de incelerken TDK Sözlüğüne bir baksaydılar. Çok fazla dil bilimi yanlış yapıyorlar; düşündürücü ve üzücü.

Zarcone ‘dan bir alıntı yapılmış. Ancak bilindiği gibi bir alıntı yapılıyorsa, alıntının tırnak içine alınması akademik yazım tekniği açısından zorunludur. Bu tezde buna da uyulmamış. Alıntı tümcesi nerede başlıyor, bitiyor; tümcenin hangi kısmı yazara ait, bir birine karışmış. Örneğin;

“1.2. Masonluk ve Bektaşilikte Sır

Bir disciplina arcani olarak sır, Antik Çağ’ın Mysterialı kültlerden Kompanyonaj cemiyetlerine ve Masonluğa kadar, batıdaki ezoterik akımlar tarihinin değişmez unsurudur. Zaten devrimcilerin Carboneria ve Masonluk modellerini benimsemelerinin nedeni, bu modellerin sır etrafında ve sırrı koruma amacına yönelik olarak yapılanmasıdır. (Zarcone, 2005).

Zarcone kitabından bire bir aktarımı;

“Sır ve Esrar Doğu’daki tüm masonik ve paramasonik örgütlenmelerin köşe taşı sırdır. Bir disciplina arcani olarak sır: antik çağın Mysterialı kültlerden Kompanyonaj örgütlerine ve masonluğa kadar. Batı’daki ezoterik akımlar tarihinin değişmez bir ögesidir. Gerçi 19. ve 20. yüzyıllarda Türk İran sahasında doğan paramasonik gizli cemiyetlerin siyasi amaçları vardır ve sır, güvenlik önlemleri nedeniyle de zorunlu bir şart haline gelmiştir. Zaten devrimcilerin Carboneria ve Masonluk modellerini benimsemelerinin nedeni, bu modellerin sır etrafında ve sırrı koruma amacına yönelik olarak yapılanmasıdır.”

“disciplina arcani”, “Mysterialı”, “Kompanyonaj” sözcükleri Türkçe değil. Belli ki çevirmen konuyu anlamadığı için bu yabancı dilde sözcükler yerine Türkçe sözcükler bulamamış. Bununla beraber, bir yüksek lisans tez öğrencisi ile 1 Profesör Dr. ve 2 Dr. akademik derecelerine sahip jüri de bu sözcüklerin Türkçelerini bilmiyorlar mı? Öyle ya 3 akademisyenin de gözünden kaçmış olamaz, değil mi?

²⁰ Doğrusu Bektaşilik

Tezde zaman zaman kutsal kitaplara atıf yapılmakta. Oysa Tarih bilimi alanında bir çalışma yapılmakta; konu tamamen dünyaya dair kavramlar. Böyle bir çalışmada Kur'an'a atıf yapılması tamamen siyasi bir yaklaşımdır ve Tez çalışması ile hiçbir bağlantısı bulunmamaktadır!

Tezde;

"Hallac-ı Mansur'un canı, sırrı ifşa ettiği için alınmıştır."

tümcesi gerçeği çarpıtmaktadır. Hallacı Mansur, "en el Hak" yani "ben yaradanım" dediği için katledildi. Teze göre "ben yaradanım" demek İçrek bir giz (sır) mı oluyor?

Akademik olması gereken bir çalışmada, akademik alıntı kurallarına uyulmamaktadır. Yazar kendi tümcesi ile başlayıp, hiçbir işaret koymadan, tırnak içine almadan alıntı yaptığı kısmın orijinalliğini korumadan kendi tümcesine eklemekte.

Örneğin, yine tezden;

"Tasavvufun gizli tuttukları, aslında bilginin zahir ve batın halleridir. Buna göre, tüm ayet ve hadislerde perde perde açıklanabilecek gizli anlamlar bulunmaktadır. Batın ehli, görünenin ardındaki gerçeğe vakıf olurken; zahir ehli görünenin ötesine geçemez. Pek çok tarikat bu şekilde çalışır ancak Bektaşilerin meclislerini batın ehli olmayanlara kapatması bu konuda daha sıkı tedbirler aldıkları şeklinde yorumlanabilir. Bu sır, yüzyıl başında zaman zaman "kır Bektaşileri" diye isimlendirilen, günümüzde ise "Alevi" diye bilinen kırsal örgütlenmelerde dahi korunur (Zarcone, 2005)." (sayfa 4+6)

Zarcone, İslam'da Sır ve Gizli Cemiyetler kitabında;

"Tasavvuf akımlarının çoğu bu paradigmayı işler, ama Bektaşiliğin meclislerini ehl-i bâtın olmayanlara kapatarak bu konuda daha da ileri gittiği söylenebilir. Bu sır, yüzyıl başında zaman zaman 'kır Bektaşileri' diye de isimlendirilen, günümüzde ise Alevi diye bilinen kırsal dünya örgütlenmelerinde de korunur."²¹

Görüldüğü gibi alıntı yapılan yazarın ifadeleri bozulmuş, tümce yapısının adeta ırzına geçilmiştir. Tezin içinde tüm alıntılar bu biçimde aslından bozulmuştur. Böyle saygısızlık ve cehalet olmaz. Bu yöntem, bilimsel, akademik olmadığı gibi, alıntı yapılan yapıt ve yazara da büyük saygısızlıktır. Danışman ve Jüri üyeleri tezi okumadılar mı ya da bu temel atıf yapma, alıntı aktarma etik kuralından onlarda mı habersiz?

²¹ (Zarcone, İslam'da Sır ve Gizli Cemiyetler, 2011, Kasım, s. 60)

Tez başlığında irdeleneceği söylenen **İttihat ve Terakki Cemiyeti** sözcükleri tezde yalnızca 30 kez geçmekte; 17.381 (on yedi bin üç yüz seksen bir) sözcük içinde 30 (otuz) kez! Tezin adı başka söylüyor, içeriği başka! Dahası **İttihat ve Terakki** Cemiyetinin adı, atıf yaptığı yerlerde de doğrusu yazılıyken, M. Yasemin Köksal ısrarla 23 kez "**İttihad-Terakki**" 7 kez de "**İttihat-Terakki**" yazmakta. Derneğin ismine bile özen gösterilmiyor, dahası kendi yanlış içinde de farklı yazılışlarla tutarsızlıklar gösteriyor. Bu bir tek örnek. Bektaşî adı dâhil birçok ad tezde yanlış yazılmış.

Bu nasıl bir tez?

Günümüz mason terminolojisinde yönler günümüz Türkçesine uygun olarak, Doğu, Batı, Kuzey, Güney olarak belirtilmektedir. Oysa M. Yasemin Köksal, Mabet yani Tapınağın içindeki yönleri Garp, Şark, Cenup, Şimal sözcükleri ile ifade edilmekte. Bu eski sözcükler Cumhuriyetin ilk yıllarında kullanılıyordu ve o dönemlere ait yazılarda yer alır. Oysa en az 50 yıldır bu sözcükler kullanılmamakta.

Sözcük hatası o kadar çok ki, hangi birisini düzelteyim? Tezde;

"Süleyman Mabedinin iki sütunu (B) "Boas"²² (Şimal Sütunu) ve (J) "Jakin" (Cenup Sütunu) da sembolik olarak mabette yerlerini almaktadır." (sayfa 6)

Süleyman Tapınağının iki sütunu değil; tapınağın önündeki iki sütun! "Boas" değil, "Boaz"

Mason Locasının toplandığı tapınak (mabet) 7. Sayfada ayrıntılı olarak anlatılmış. Yazar Nevzat Odyakmaz 'dan alıntı yaptığını söylüyor. Günümüzde İnternette her tarafta mason locasının toplandığı mekânın görüntüleri, çizimleri var. Bu kadar anlatmaya ne gerek var? Üstelik mekânsal anlatımda, aktardığı simgelerde birçok yanlış, saçmalık olduğu gibi, aktarılan kısım, bugün artık ritüellerde kullanılmayan çok eski bir dil.

8. sayfada ise aday olma, masonluğa kabul ediliş ve sonunda da "tekris" töreni, Türkçesi eriştirme töreni anlatılmış. Melek Yasemin Köksal 'ın aktardıkları içinde gerçekte ilgisi olmayan, bir sürü maddi yanlış ve saçmalık olduğunu söyleyebilirim. Kaynakları saçmalayınca, üstüne bir de yazarın, danışmanın ve jürinin konu hakkındaki bilgisizliği eklenince ortaya saçmalıklar dizisi çıkıyor.

²² Doğrusu Boaz

Bektaşî mekanlarını vd. maddî bilgileri içeren bölümleri de yaptığı Atıfa göre Nevzat Odyakmaz 'dan almış. Emekli Hukukçu Nevzat Odyakmaz, ne masonluk ne de Bektaşîlik konularında ciddiye alınmaz bir kişi.

Ayrıca bir tez çalışmasında mekânları anlatmanın, araştırma konusu ile ne ilgisi olabilir? Bence hiçbir anlamı yok. Üstüne bir de yalan, yanlış; saçmalık dolu olarak anlatılınca... Kuramsal olduğu başlığı ile söylenen ama ilgisiz ansiklopedik bilgiler anlatılan bir tez durumunda henüz.

Bektaşîlik ile Masonluk arasındaki benzerliklerin sıralandığı bölümde verilen örnekler, dünyanın her yerinde İçrek (Bâtîni) örgütlerde aynıdır. Kadim Mısır'dan eski Yunanistan'a, Yahudi, Hristiyan, Müslüman tarikatlarından heterodoks inançların içrek örgütlerine kadar... Verilen benzerlik örnekleri, bu iki yapının birbirine benzediği sonucunu asla çıkarmaz.

Melek Yasemin Köksal; "*Masonların tesirinde kalan Bektaşîlerin, aydın bir insan profili çizdikleri görülür...*" (sayfa 15) acayip ifadesi, içi boş ve gerçeğe uymayan bir ifadedir. Bir etkilenme söz konusuysa, Masonlar, Bektaşîlerden etkilenmişti. Bektaşîler zaten kentlerde yaşayan, okumuş Türkmenlerin kurduğu bir tarikattır; masonlara benzedikleri için neden aydın olsunlar. Bektaşî tarikatı, Mason Tarikatının kuruluşundan en az 500 yıl yani yarım yüzyıl önce kurulmuş, Yesevi Tarikatı geleneğinden gelen, Alevi/Kızılbaş Türkmenleri kurduğu; Türkçü, Türk kültürünü taşıyan ve savunan bir tarikattır.

Türkiye 'de Tarih öğretmeni olacak bir kişinin, emperyalist Batının örgütünü, kendi kültürünün bir ulu kişinin cemiyeti üyelerinden daha üstün görmesi nasıl açıklanabilir?

Bektaşî Tarikatı üyelerinin ancak küçük bir kısmı masondur. Tüm Bektaşîler mason olmuşlar gibi göstermek, akademik, bilimsel yöntemle yapılması gereken bir tez de yapılamaz. Olsa olsa ideolojik saplantı içinde, Bektaşî düşmanlığı yapan bir yayın da söylenebilir.

Bektaşî erenleri, Osmanlı İmparatorluğunun kuruluşunda kültürleri ve savaş güçleri ile yer almış; Balkanların Türk ve Müslümanlaşmasını sağlamışlardır.

Masonların, Tapınak Şövalyelerinin Anadolu ve Orta Doğu 'dan, Müslüman içrek yapılardan taşıdığı birikim ve bilgiler; Batı 'da İngiliz Burjuvazisi ve destekçisi bilim insanlarınca, yüzlerce yıl sonra Mason Tarikatı kuruluşunda kullanılmıştır.

Bektaşîlik ve Masonluğun birbirine benzediği savının dayandırıldığı bölümde (sayfa 14-16), bu görüşün dayandırıldığı yazarlar, Nakşibendi Tarikatı çevresinden Abdülkadir Cengiz, PDY Fetö terör çetesi üyesi, hakkında yakalama kararı olan kaçak Faruk Arslan.

Bu kişilerin yalan ve uydurmaları üzerine; bilimsel ve tarihsel gerçeklerin açıkça yalanlarla çarpıtıldığı, ideolojik saplantıyla uydurulmuş şeylerin aktarıldığı bölümdür.

Bir akademik tezde bu aktarımlar asla kabul edilemez.

Tez yazarının Masonluğun tarihsel ve siyasi kökenlerini bilmediği çok açıkken ancak kendi ülkesinin kültürüne ait, ülkesinde milyonlarca vatandaşının benimsediği Alevi – Bektaşî kültür, inanç ve kökenlerini bilmemesi, bir tarihçi için cehalet midir yoksa ideolojik bir davranış mıdır?

Türk kültürünün Anadolu'nun Türkleşmesi döneminde bir güneş gibi topraklarımızı aydınlattığı Hacı Bektaş Veli'yi basit ve cahil bir Şaman (Türkçesi Kam 'dır. Türkologlardan okuyan bilir) gibi gösterme çabası ise ayıptır, günahtır. Kızılbaş / Alevi Türkmenleri ve kurdukları Bektaşî Tarikatı; Alevi Bektaşî öğretisini ayrı saymak, Alevilerin Bektaşîler arasına sızdığını söylemek, vb. diğer söylemler, vicdan ve akademik etik sahibi hiçbir bilim insanının söylemeyeceği uydurmalar.

Tezde bir tek Bektaşîlik bölümünde yapılan alıntıların önemli kısmı değerli bilim insanlarının kitaplarından alınmış. Genel olarak Bilim İnsanlarının kitaplarından yapılan alıntılar doğru aktarıldığıdır. Ancak mason Seyhun Tunaşar ve Hakan Şahin 'den aktarıldığı belirtilen bölümler ise gerçeği yansıtmayan, uydurmalar.

Bölümün devamında Prof. Dr. Cengiz Gündoğdu ve Prof. Dr. Ethem Ruhi Fırlı, Sünni İlahiyat akademisyenlerin yazdıkları ile Hacı Bektaş Veli'yi ve Bektaşî Tarikatını anlatmaya kalkışmak doğru gelmiyor. Hem de tez yazarının elinde akademik yaşamlarının çok önemli süreçlerini Bektaşîlik üzerine bilimsel araştırma ile geçirmiş, Türkolog Prof. Dr. İrene Melikoff ve doktora öğrencisi Prof. Dr. Ahmet Ocak gibi bilimsel kaynaklar dururken. Bu aktarımlar da, gerçeğin siyasi temelden çarpıtılması, tarih bilimine uymayan ifadelerle maluldür.

Masonluk

17 – 21. sayfalar arası yazılanların, önemli kısmı safsata kaynaklardan aktarılmış; aktaranı aktardıklarını dahi anlamamış. Bu bölüm birbirine eklemelenemeyen paragraflardan oluşan bir bulamaç durumunda. İçinde bolca safsata, bolca uydurma, bolca söylenceyi (efsane) gerçek gibi aktarma, bolca tezle ilgisi olmayan konular...

" 'Hür Mason' kelimesi, ilk olarak 1376'da Londra'da yayımlanan bir belgede geçer ve bu terim, taş ustası ya da duvarcı ustası anlamına gelir. 'Loca' ise 1278'de karşımıza çıkan bir kelimedir ve yapı ustalarının bir arada bulundukları mekânı ifade eder. 16. ve 17. yüzyıllarda İskoçya ve İngiltere'de, duvarcı ustalarının

*localarına, inşaat işinde olmayan kimseler de kabul edildi. Onlar bu sebeple İskoçya’da ‘Centilmen Masonlar’, İngiltere’de ise ‘Kabul Edilmiş Masonlar’ olarak anıldı. **Mason öğretisinde, biri İngilizlere diğeri İskoçlara ait olmak üzere iki ayrı silsile gelişti. Bunların kendine has gelenekleri, 17. ve 18. yüzyıl itibariyle değiştirilerek günümüz Masonluğu oluştu** (Reinalter, 2017).” (sayfa 21)*

Yukarıdaki paragrafın ilk kısmı, masonların kendilerine kök bulmak için uydurdukları bir geçmiştir. Türkiye ’de masonlar arasında ÖMBL önceki Büyük Üstatlarından Murat Özge Ayfer, HKEMBL önceki Büyük Üstat Yardımcılarından Celil Layıktez (her ikisi de EKSR Yüksek Şûra’da 33.° almışlardır), masonluğun, eski taş ustalarına dayandığı savını eleştirir, bunun doğru olmadığını söylerler.

EKSR Süprem Konsey örgütlenmesini son haline getiren ve erkânını (ritüelini) yazan Güneyli Tuğgeneral Albert Pike da masonların, Orta Çağın Duvarcı Ustalarına dayandığı savını ret eder, masonluğun kökenlerini Hristiyan Şövalye kültüründe, en önde de Tapınakçı Şövalyelerinde olduğunu savunur. Masonluğun genel olarak toplumda bilinen 4 – 33 dereceleri bu kabul üstüne kuruludur.

Operatif / Spekülatif kök hırsızlığı üzerine tez yazarının danışmanı Enver Emre Öcal makalesinin eleştirisinde ayrıntılı olarak anlatıldı.²³

Tez yazarı, masonluğun kökenleri, dini ve siyasal yapısı, işlevi, örgütlenme biçimleri hakkında neredeyse hiçbir şey bilmediği düşüncesindeyim. Bir de üstüne doğru kaynaklar yerine, hatta masonların ciddi araştırmalar ile kitaplar yazmışlarının kaynakları yerine; piyasa safsatalarını temel alınca; hiçbir şey bilmemek eksiye doğru gitmiş; en kötüsü yanlış şeyleri doğru sanmaya başlamış olarak düşünüyorum.

Koyu olarak işaretlediğim kısım, büyük bir palavra... 10 yıl masonlar arasında oldum, 8 yıldır da gece gündüz masonluğu inceliyor, okuyorum; mason tarikatıyla ilgili bu kadar büyük bir palavra, uydurma ne gördüm ne okudum. Sağ baş yolduracak cinsten.

Masonluğun Türk topraklarına gelişi bölümü şu paragrafla başlıyor;

“1090 tarihinde İstanbul’da (o zamanki adıyla Constantinople) batı ezoterizmine ait ‘Doğu Biraderleri’ adıyla bir örgüt kurulmuştur. Çok fazla bilgi sahibi olmadığımız bu örgütün Tapınakçılarla ve Masonlarla ilişkisi olduğu ve İstanbul’un önce Haçlılar daha sonra Türkler tarafından fethedilmesinde katkıları olduğu tartışma konusudur. Örgütün Osmanlı devrinde de faaliyetlerini sürdürdüğü

²³ <https://huoltasdelen.com/media/attachments/2025/06/27/10.-enver-emre-ocal.pdf> sayfa: 20-24

söylenebilir. Hatta Tapınakçıların da örgütlerini Constantinople şehrinde kurmaya çalıştıkları üzerine bazı kaynaklar mevcuttur. "

1090 diyor Melek Yasemin Köksal hanımefendi, 1090! Ondan sonra nereden bulunduğunu anlamadığım gerçek dışı, bu alanda okuduğum yüzlerce kitap, sayısız makalede burada aktarılanları görmedim. Tapınakçıların, İstanbul ile hiçbir ilgileri olmadı! Var olduğu söylenen örgüt de Türklerin İstanbul 'u almasına yardımcı olmuş. Bu nasıl fütursuz bir uydurmacadır? Aman Tanrım!

Bölümün devamın da aynı vahim maddi yanlışlarla dolu. Teşbihte hata olmaz, görme özür lü bir kişi fili, dokunmadan tarif etse ancak bu kadar yanlış tarif edebilirdi.

Tez yazarının, tezi yazarken kullandığı; "kopyala yapıştır, araya birkaç sözcük karıştır" yöntemi ile yazdığını dikkate alıp, bu bölümü de mason tarikatı hakkında bilgisi olmayan bir kişiden aktarınca, diğer bölümlerdeki "uydurmaca" burada da karşımızda.

Mason Tarikatının Türkiye 'ye değil; Osmanlı İmparatorluğuna girişi ile yazarın anlattıkları arasında en ufak bir ortaklık yok. HKEMBL ve ÖMBL araştırmacıların, somut tarihi gerçeklere dayanarak yazdıkları birçok kitap var. HKEMBL Büyük Üstat Prof. Dr. M. Remzi Sanver 'in tek ve mason Yavuz Selim Ağaoğlu ile birlikte yazdıkları kitaplara, ÖMBL önceki Büyük Üstat Murat Özge Ayfer 'in kitaplarına bakmayı akıl edememiş Melek Yasemin Köksal ve Danışmanı!

Bu saydığım kitaplar, Mason Araştırmacı Yazarların resmi internet sitelerinde ya da herkese açık Academi.edu küresel akademik kitap, makale sitesinde indirmeye açık hazır duruyorlar.

Öte yandan, "Academia.edu" sitesinde dünya sıralamasında okunurluğu ilk % 0,5 (binde beş) olan, "**huoltasdelen.com**" her ay ortalama 4.000 erişim alan sitesinde binlerce sayfalık, onlarca makale ve kitabı duruyor.

Hiçbirinin aklına gelmemiş mi yoksa bilinçli olarak gerçeği ve bilimsel yöntemle yazılanlara değil de siyasi bağlılık içinde ideolojik saplantılı "uydurmaca" kaynaklar mı yeğlendi?

Tezde şu yazılana bakar mısınız?

"Masonluğun asıl gayesini düşmanca bulan ve bu konuda araştırmalar yapan bazı yayınlar mevcuttur. Bunlardan en bilineni 'Bilimsel Araştırma Grubu' nun çıkardığı 'Masonluk ve Kapitalizm' kitabıdır (Göktepe, 2019). "Masonluk ve Kapitalizm" (1992) kitabı"

Bilimsel kaynak olarak gösterilen kitap; Bilim Araştırma Grubunun bir kitabı. (Tez yazarı grubun adını bile doğru yazamamış, "bilimsel" yazmış). Bu grup Silahlı Terör Örgütü kurmaktan yargılanmış, suçlu bulunmuş ve üyelerinin bir kısmın ağır hapis cezaları almış bir suç örgütünün kuruluş aşamalarındaki bir yapılanması. İnternette birçok yerde bu bilgi var. Bunların yazdığı kitap nasıl olur da bir akademik çalışmada bilimsel kaynak olarak verilebilir? Büyük sorular...

Bu kitaba dayanarak tez yazan kişi elbette Tarih biliminden çıkar, gerçeğe aykırı saçmalar ortaya koyar.

İttihat ve Terakki Cemiyeti bölümü girişinde, Metin Hülagü 'den yapıldığı anlaşılan aktarmada, II. Abdülhamit 'in masonluğa karşı olduğu ifade edilmekte. Gerçekte ise II. Abdülhamit 'in masonlarla hiçbir sorunu olmamıştır. Osmanlı İmparatorluğunda, özellikle İstanbul 'da İngiltere Birleşik Büyük Locasına bağlı birçok loca serbestçe faaliyetlerini sürdürürken; Sultan Abdülhamid yalnızca İttihat ve Terakki Cemiyetinin Makedonya 'da yaşayan bir kısım üyesinin, gizlilik amacıyla localara üye olmasına karşı çıkmış, onlarla uğraşmıştır.

Topraklarımızda masonluk Osmanlı döneminde yalnızca I. ve II. Mahmut tarafından, Türkiye Cumhuriyeti döneminde de Atatürk tarafından kapatılmış, yasaklanmıştır.

Yazarın gerçekte konular hakkında, akademik bir çalışmanın gerektirdiği asgari bilgiye bile sahip olmadığı ortada iken, kimden ne aldıysa o yönde yazmış. Birçoğu yanlış.

Ülkemizde İttihat ve Terakki Cemiyeti üzerine bilimsel çalışmalar yapmış, çok değerli bilim insanlarımız varken, konuya ya Orhan Koloğlu gibi bir mason aklayıcı mason yazar ya da siyasi ideolojik bakışı ve bu alanlar akademik ana, asıl konusu olmayan, ilahiyatçı kişilerden alınmış, kopya – yapıştır yöntemi ile anlamaya çalışınca durum gerçekten, bilimsellikten öteye; gerçekten uzaklara, savruluşlara gidiyor.

Sebottendorf Bölümü

Tezde tam 8 sayfa bir Alman casusunun yaşamı anlatılıyor. Anlatılan ne kadar doğru, değerlendirmeye girmiyorum, çünkü ilgi ve bilgi alanım içinde değil. Tez, bir Alman casusunun özgeçmişini anlatmak amacıyla mı yapıldı?

Ağırlıklı İçreklik ve masonluk üzerine yapıldığı söylenen bir yüksek lisans tez çalışmasında, bir Alman casusu, faşist Nazi Hitler 'in yakın adamı, örgütçüsü birinden söz edilmesi bana mantıksal, bilimsel açılardan tuhaf, tutarsız, ilgisiz geliyor. Üstelik bu Alman faşisti, Nazi örgütçüsü; Bektaşilik ve Mason Tarikatı alanında ciddi bir araştırması olmamış bir kişinin yazdıklarının akademik bir çalışmada referans alınması ise başka bir kabul edilemez geliyor.

Melek Yasemin Köksal, bu bölümün girişinde şöyle diyor;

"Alman uyruklu Osmanlı vatandaşı Baron Rudolf von Sebottendorf 'u önemli kılan iki durum söz konusudur:" (sayfa 39)

"1911 yılında Osmanlı vatandaşlığına geçer." (sayfa 41)

Osmanlı İmparatorluğu tarihi ve yurttaşlık konusunda lise düzeyinde bilgisi olan bir kişi bile bilir ki, Osmanlı İmparatorluğunda "vatandaşlık" yoktur. Çünkü tüm Osmanlı mülkü Padişaha aittir ve toprakları üzerindeki insanlar da Padişahın tebaasıdır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile vatanımızda yaşayanlar vatandaşlardır, kimsenin tebaası değildirler. Tarih Bilimi alanında derecesi olan ve üstüne yüksek lisans tezi hazırlayan bir kişinin, bu gerçeği bilmeyip, tez çalışmasında ısrarla "Osmanlı vatandaşı" diye yazması çok üzücü. Bundan daha vahimi olan ise Doktoralı Öğretim üyesi Enver Emre Öcal 'ın ve jüri üyesi biri Profesör diğeri de Doktoralı iki öğretim üyesinin de bu vahim yanlış fark edememeleridir!.. İnsanın inanası gelmiyor, hiç biri tezi dikkatle okumadılar mı yoksa?

Ayrıca aşağıdaki tümceler, resmi devlet kayıtlarına, belgelerine dayanmadan söylenemeyecek kadar ciddi ve önemli savlar taşımaktadır. Ben böyle bir kaynak göremedim. Bu durumda da bunların da uydurma olduğunu kabul etmek durumundayız.

"1934 yılında kısa bir süreliğine gözaltına alınır ancak Türk vatandaşı olduğu için şartlı tahliye edilir. Zira Berlin'deki Türkiye Büyükelçiliğince verilmiş olan Adam Alfred Glandek adıyla hazırlanmış bir Türk pasaportuna sahiptir. Böylece İsviçre üzerinden Türkiye'ye geçer ve Hitler'in takibinden kurtulur." (sayfa 42)

Melek Yasemin Köksal, tezinde bir kişinin ismini vererek Türk İstihbaratının başında olduğunu söylüyor. Bu adı yinelenmeyeceğim. Çünkü bildiğim kadarıyla, ölmüş bile olsa toplumda açıkça bilinmeyen bir kişiyi istihbaratçı olarak tanıtmak ülkemizde suçtur. Daha fazla bir şey söylemek istemiyorum.

Bu bölümde 46 - 52 arasında yazılanların tamamı, hurafeler, safsatalar; bir faşist casusun ruhsal hezeyanları, paranoyak ya da şizofren uydurmalarıdır!.. Hiçbir bilimsel kaynakta bu söylenenlere rastlanamaz, çünkü uydurmadır.

Geldik "Sonuç" bölümüne...

Yazar şöyle başlamış bölüme;

"Ezoterik oluşumlar ya da gizli batını örgütler, kadim zamanlardan beri dünyanın pek çok bölgesinde var olagelmıştır. Antik Yunan ve Mısır'ın gizemli inanışlarından

Ortaçağ'a dek uzanan bu gizli örgütlerin etkisi, günümüz Türkiye'sinde de hissedilmektedir."

İçrek / Bâtını / Ezoterik örgütlerin hepsi gizli değildir, ama hepsi gizemlidir. Tez yazarının buraya kadar Kaynak verdiği kitapları okuduğunu kabul edersek, tez yazarının böyle bir ifade kullanmaya hakkı yoktur.

"Türkiye'sinde" böyle yazılmaz; doğrusu "Türkiye' sinde" yazılıştır.

Bu bölümün ilk giriş tümcesinden sonra Sonuç kısmında aktarılanlar külliye saçmalık, Tarih Bilimi açısından hiçbir gerçekliği doğruluğu olmayan; ruh sağlığı yerinde olmadığı bilinen Alman faşist, Nazi ve casusunun hezeyanlarının yinelenmesidir.

Tezden, Sonuç bölümünde şöyle denmektedir;

"Yazarın yaşadığı dönemde, liberalizmin savunucusu olarak görünen Masonluk ve Bektaşilik; bir örneklem olarak İttihad-Terakki Cemiyeti ile karşımıza çıkmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılışının ardından kurulan Türkiye Cumhuriyeti de aynı liberal görüşler çerçevesinde oluşturulmuş, kurucu kadrolarında Mason ve Bektaşî isimler yer almıştır. Masonluk ve Bektaşilik ilişkisi bu çerçevede ele alındığında, aralarındaki benzerliğin, gözettikleri hedeflere ne derece yansıdığı sorusu karşımıza çıkmaktadır. Zira iki ezoterik yapı, devlet yönetiminde ciddi anlamda iddia sahibi olmuşlardır."

Kuvayı Milliye ile başlayan, Türk Direnişinin ve sonunda Türk Devrimlerinin önderleri başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, liberal değil; devrimcilerdir; emperyalist Batının işbirlikçileri değil, emperyalizmi Türk Ulusuyla birlikte kovanlar; Türkleri Orta Asya'ya sürmek isteyen Batılılar karşısında savaşlarla, canlarıyla bağımsız Türkiye Cumhuriyetini onurlu kuranlardır. Atatürk tarafından Bektaşî Tarikatı, diğer Sünni tarikatlar ile birlikte 1925 yılında, Mason Locaları ise 1935 yılında kapatılmışlardır.

Islahat, Tanzimat, Batı emperyalizmi tarafından Osmanlı İmparatorluğuna dayatılmış, Padişahlar tarafından, Saraya egemen hiçbiri Türk soylu olmayan devşirme paşaların, nazırların da etkileri ile kabul edilmiş kurallar, ilkelerdir, değişikliklerdir. Bunlara liberal demek gerçeği örtmeye çalışmaktır.

Ulusal Kurtuluş Savaşı ve Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşu ise emperyalizme karşı savaşarak, Osmanlı İmparatorluğu son yüzyıllarında topraklarımıza ve iktidara çöreklenmiş emperyalist devletleri ve yerli işbirlikçileri, gayri Müslim kompradorları, masonları ve kökenleri Türk ve Müslüman olmayan saray bürokratlarını topraklarımızdan, 20. Yüzyıldaki Oğuz Kagan Mustafa Kemal Atatürk ve Türkçü Paşalar önderliğinde Türk Ulusu tarafından kovulmasıyla kazanılmış ve kurulmuştur.

Bağımsızlık savaşımızda, Türk Ulusuna en büyük ihaneti yapanlar, Osmanlı Döneminde emperyalist devletlerin konsoloslukları, orduları, iş adamlarıyla birlikte ülkemizi örümcek ağı gibi sarmış mason locaları, masonlardır. Kitaplarımda bunları ayrıntıları ile anlattım.

Atatürk, 1935 'de ülkemizde, Kurtuluş Savaşı sırasında suça karışmadıkları için kalmış, emperyalist devletlerin diplomatlarının desteği ile büyümeye çalışan mason localarını da demir yumruğu ile 1935 'de kapatmıştır.

Türk Devrimlerini ve Cumhuriyetini, Osmanlı döneminin emperyalizmin zorla uygulattığı İslahat Fermanı, Tanzimat Fermanı vb. devamı kabul edenler ve savunanlar, emperyalizmin Truva atı mason localardır. Masonların bu görüşlerini kitaplarımda belgeleriyle birlikte yazdım. Aynı görüşü, çeşitli nedenlerle savunmaya çalışan bizden olanlara anımsatmak isterim. Karşı olduğunuzu söylediğiniz masonlarla aynı çizgide buluşuyorlar. Aman dikkat!

Osmanlı dönemi emperyalist işlemleri,

Tez yazarı Melek Yasemin Köksal, kitap sonunda özgeçmişinde; Üniversite eğitimi "Marmara Üniversitesi Temel Eğitim Bölümü" ve sonrasında da "Anadolu Üniversitesi Tarih Bölümü'nde ayrı ayrı **başarıyla tamamladı.**²⁴" diye yazıyor. Ancak eklemeyi unuttuğu Anadolu Üniversitesinde lisans düzeyinde Tarih eğitiminin "Açık Öğretim Fakültesinde" verildiği.

Yukarıda fakirin değerlendirmeye çalıştığı tezin yazarı, şimdilerin Tarih öğretmeni, öğrencilerine ne öğretiyor acaba? Tarihi gerçekleri mi? Endişeliyim.

Masonlukla ilgili her türlü bilgiyi, nesnel ve bilimsel yöntemle yapılmış araştırmalar sonunda belgelere dayanarak yazılmış kitap ve makalelerimde bulabilirsiniz. Mason Tarikatıyla ilgili fakirin ortaya koyduğu bilgi pınarı herkese açıktır, ücretsizdir. Tıklamanız ve incelemeye başlamanız yeterli:

<https://www.huoltasdelen.com/index.php/masontarikati>

<https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/mason-tarikati>

<https://www.huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/osmanli>

<https://www.huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/turkiye>

²⁴ Başarısızlıkla tamamlama mümkün müdür?

EK 1 ZARCONE 'DAN ALINTILAR:

Tez yazarı Thiery Zarcone kitabını kaynak göstermiş ve ondan, doğru, yanlış alıntı yapmış madem, ben de Zarcone 'dan bazı alıntılar yapayım. Öncelikle Jön Türkler ile İttihat ve Terakki Cemiyeti aynı siyasi çizgide değildir, tek bir yapı gibi gösterilmesi gerçeğe aykırıdır, vurgulayayım.

- ✓ "On sekizinci Yüzyıl İstanbul' unda Salkım Nizamı (2. Bölüm)²⁵

"18. YÜZYILDA ŞARK'TA MÜSLÜMAN HÜRMASON EFSANESİ

18. yüzyılda Müslümanların localara kabul edilmeleri sorunu basit, ama karmaşıktır. Basit, çünkü obediyanların ve bazı loca tüzüklerine göre adayın Hristiyan olması gerekiyordu, bu da Yahudi ve Müslümanları doğrudan dışlıyordu. **La Victoire** locasının bağlı olduğu Cenevre Grand Orient'i bu noktada çok sıkı davranıyordu, adayın kutsal kitap üzerine yemin etmesi, hatta Hristiyan olduğunu ayrıca ifade etmesi gerekiyordu⁴³. Şark'ta, hiç değilse 18. yüzyılda, bu kurala mutlak uyulmuştur. **La Parfaite Union, La Victoire** localarının, ve 1819 ve 1823 yıllarında İzmir'in **Saint-Jean d'Ecosse des Nations Reunies**⁴⁴ locasının matrikül kayıtlarında Müslüman isim bulunmuyor. Bu takdirde, muhtelif masonik kaynaklarda 18. yüzyılda Müslüman Türklerin localara üye oldukları bilgilerini nasıl mütalaa etmek gerekiyor? 'Türk' tabirinin, özellikle, söz konusu Türk Avrupa'da seyahat ediyorsa, türbanlı Rum, Yahudi ya da Ermeni'yi de ifade ettiğini hatırlatalım. Şark'tan gelen Hürmason 'un, sırf giyim tarzına bakarak Türk olarak teşhis edildiğini aşağıdaki metinde açıkça görüyoruz:

12 Temmuz 1787'de, Müslüman kılıklı iki yabancı birleşik bölgeler odasına (Fransa Grand Orient'i) geldiklerinde, onları sınamak üzere muhakkik rahip d'Expilly (1719-1793) görevlendirildi. Muhakkik yabancıları sütunlardaki kardeşlere takdim ederken, ticaret amacıyla seyahat ederken batan gemilerinde her şeylerini kaybettiklerini ve bir Akdeniz limanına ulaşabilmek için yardım talep ettiklerini söyledi. Biri İstanbul'da, diğeri de Londra'da Mason olmuştu, muntazam beratları vardı. Bu ziyaretçiler Fransızca veya Latince bilmiyorlardı, ancak nizamın yürüyüş ve sembolik işaretlelerini düzgün bir şekilde icra ediyorlardı⁴⁵...

'Müslüman kılıklı' ifadesinin kullanılmış olması, Türkiye kökenli bu Hürmasonların Müslüman olarak kabul edildiklerini düşündürüyor. Aslında, bu giysileri 'oryantal'

²⁵ (Zarcone T. (., 2016)

olarak tarif etmek daha doğru olabilirdi. Zira Osmanlı adetlerini bilmeyen bir kişinin, özellikle bu durumda bir Fransız'ın, Osmanlı imparatorluğunda Müslümanlarla Yahudi ve Ermenilerin giyim farklılıklarını ayırt edebileceğini düşünmek yanlış olur. İslam ülkelerinde olduğu gibi Avrupa'da da Müslümanların bir özelliği olarak bilinen türban birçok karışıklığın sebebidir. Oryantal başlıkların çoğu türbana dönüşür; 1756'da bir Fransız devlet adamı 'Şark'ta Hristiyanlar bile çok kez Ermeni türbanı ile başlarını örterler'⁴⁶ demişti. Yanıltıya sebep olmayalım, 18. yüzyılda, Marsilya limanında dolaşan veya Beaucaire fuarını ziyaret eden 'Türk tüccar' genelde Yahudi, Ermeni veya Rum'dur. Ticaret için dahi olsa, Müslüman Türk Hristiyan ülkelere çok ender giderdi⁴⁷.

Gene de, istisnai vakalarda, egzotizm veya evrensel kardeşlik, supra kozmopolitizm düşünceleriyle, Müslümanlar Avrupa localarında tekris edilebildiler; Pierre-Yves Beaurepaire böyle çok ilginç vakalar kaydetmiştir⁴⁸. Takriben 1784 yılında, Fransa'yı ziyaret eden bir 'Cezayirli muhterem Loca' (?) üyesi olduklarını ifade eden Cezayirli kardeşlerin bahsettikleri loca Marsilya İskoç Ana Locası kayıtlarında mevcuttur⁴⁹. Osmanlı İmparatorluğunun diğer bölgelerinde ve Anadolu'da bunun gibi bir istisnaya rastlanmamıştır. Hiçbir masonik dokümanda, tersimat defterinde veya muhaberatta bir Müslüman'ın ziyaretçi olarak kabul edildiği veya tekris edildiğine dair bir kayıt bugüne kadar bulunmamıştır.

St James Evening Post⁵⁰ gazetesinde 1738 yılında Halep ve İzmir localarına üye 'Türklerden bahseden haberlere veya Joseph de Maistre'in⁵¹ 1793 yılında İstanbul localarındaki 'Türklerle' ait yazdıklarına itibar edilmemelidir. Bir Osmanlı locasında 18. yüzyılda Müslüman Türklerin tekris edildiklerine dair kanaat bu iki örnekten kaynaklanmaktadır.

Dipnotlar:

41. D'après un document de la chambre de commerce de Marseille çite par E. Eldem, "Negociants français à Galata (1730-1760), Quelque aspects sociaux des mecanismes du commerce français de Constantinople", dans E. Eldem, ed., *Premiere Rencontre internationale sur l'Empire ottoman et la Turquie moderne, İstanbul — Paris, Institut Français d'Etudes Anatoliennes, 1991, p. 158*

42 E. Eldem, "Negociants français à Galata (1730-1760)... ", art. cit., p. 156.

43 F. Ruchon, "La Franc-maçonnerie en Suisse avant la fondation de l'Alpina", dans *Die Freimaurerei in de Schweiz, Zürich, Schweixerischen Grossloge Alpina, 1944, p. 47..)*

44 Not 76'ya bakınız.

45 J.-C. B., *Precis historique de l'ordre de la franc-maçonnerie*, Paris, Rapilly, 1829, vol.2,p. 108-109.

46 *CEuvres de François de la Mothe Letayer*, Pfoerten, chez Michel Groell, 1756, tome \ partie2,p. 136.

47 D'Ohsson en donne d'amples explications en 1788 dans son *Tableau general de l'Empire othoman*, divise en deux parties, dont l'une comprend la legislation mahometane, l'autre, *Vhistoire de l'Empire othoman*, Paris, Imprimerie de Monsieur, 1788, vol. 4, p. 211-212.)

48 Pierre- Yves Beaurepaire, "Les Musulmans dans les loges maçonniques du siecle des Lumieres", *Les Cahiers de VOrient*, LEguerre et le Croissant. La franc-maçonnerie en terres d'islam, 69, 2003, p. 131-144.

49 *Id.*, p. 140-141,143.

50 " We hear from Constantinople that the lodges of Snıyrna and Aleppo are greatly increased and that several Turks of distinction have been admitted into them", *St. James Evening Post*, 24 May 1738, cite par Gould dans son *History of Freemasonry*, New York, 1936, vol. 4,p. 313.

51 Dans sa lettre adressee au Baron Vignet des Etoles, Joseph de Maistre, *Ecrits maçonniques*, Geneve, Statkine, 1983, p. 139.) ²⁶

²⁶ (Zarcone T. (., 2016, s. 45-46)

"18, YÜZYILIN SON ON YILLARINDA İSTANBUL'DA HÜRMASONLUK

18. yüzyılın son otuz yılında İstanbul'da kurulan localar hakkında yetersiz bilginin bulunmasına rağmen, Rum, Ermeni gibi yerel Hristiyan kişilerin artan bir oranda bu localara katıldıklarını söyleyebiliriz. Diğer taraftan, bu dönemde İstanbul'da Marsilya Ana Locasına bağlı birçok kardeşin var olmasına rağmen, ondan berat almış bir locanın bulunduğu kesin değildir. 1789 matrikül cetvelinde, aralarında önemli bir kişi olan Jacques Seymandi 'nin oğlunun da bulunduğu beş Marsiyalı 'nın Osmanlı İmparatorluğunda ikamet ettikleri belirtilmektedir⁵². Diğer taraftan, 1786 yılında, Marsilya, İzmir'de **Saint-Jean d'Ecosse des Nations Reunies** adında bir loca kuruyor. İstanbul'da var olduğu kesin olarak bilinen loca Cenevre Büyük Locası tarafından 1773 yılında tamnan **L'Orientale de Pera soit Saint-Jean du Levant** 'dır. Bu loca hakkında var olan bilgiler yetersizdir. 1778 yılında Cenevre'den bu locaya yollanmış bir mektup, tanınmış bir tüccar ailesinden Roux adında bir kişinin yoluyla Marsilya'dan geliyor. Dolayısıyla, doğrudan değilse de, Marsilyalıların Masonik işlerden uzak olmadıklarını görüyoruz⁵³. 1773 yılında İsviçre obediyanıma bağlanmadan da var olan bu locanın **la Parfaite Union** 'la temas ettiği, hatta belki de onun devamı olduğu düşünülebilir. Diğer taraftan Cenevre Büyük Locası ile **L'Orientale de Pera** arasındaki muhaberatın ender bir örneğinde locanın sorunlarla karşılaştığı anlaşılıyor:

Bundan böyle sükûnetinizin hiçbir felâket tarafından bozulmamasını ve engelsiz olarak kutsal misterlerimizi çalışmanızı niyaz ederiz⁵⁴.

1770'li yılların başında locanın karşılaştığı "felâket" ne olabilir? Osmanlı yönetiminden veya bir sefaretten kaynaklanan yeni bir politik karşı geliş mi? Bu "felâketin", 1769'dan kısa zaman sonra **la Parfaite Union'un** kapanmasına neden olduğu düşünülebilir⁵⁵.

1776 yılında, Montpellier⁵⁶ Doğusunda **La Vraye Humanite** Locasının yazıştığı Locaların tablosunda **L'Orientale de Pera** locası "Cenevre Locasına bağlı Saint-Jean" locası olarak gösteriliyor. Bu Languedoc Bölgesi locasının yazışma çemberine davet yazısını **L'Orientale de Pera** Locası cevapsız bırakıyor. Montpellier kenti tüccarlarının Şark'la ticaretleri vardı ve kendilerine Türk başkentinde güvenilir dostlar edinme arzusu nedeniyle **L'Orientale de Pera**'ya yazdıkları tahmin edilir⁵⁷. 1778'den sonra **L'Orientale de Pera** locasından yeni bir haber çıkmadığından, locanın kapanmış olduğu tahmin ediliyor.

1780 yılından sonra İstanbul'da yeni localar kuruluyor, 1786'da da İzmir'de **Saint-Jean d'Ecosse des Nations Reunies** locası kuruluyor. 1784 yılında "Abraham ve Ali Raish kardeşler Calais kenti locasına kendilerini İstanbul locası üyesi olarak

takdim ettiler⁵⁸. 1784 yılında bu loca hâlâ var mıydı? Aynı soruyu 1781 yılında Marsilya mabedini "ziyaret eden İstanbullular" için de sorabiliriz⁵⁹. Kaldı ki bu ziyaretçilerin locaları hakkında hiçbir teferruat gösterilmemiştir. 1784 ve 1793 yıllarında bir ticaret merkezi olan Amsterdam'da **La BienAimee** locasım ziyaret eden iki Osmanlı Hürmason için de aynı şeyleri söyleyebiliriz⁶⁰. Bunların dışında, iki ayrı vakada daha kesin bilgilere sahibiz: Bunların ilki İstanbul'da **La Celeste Amitie** Locası. 1787'de ressam Louis François Cassas bu locada tekris edildi. François Cassas, İstanbul'da büyükelçi Choiseul-Gouffier'ye refakat ettikten sonra Roma'ya gidiyor. 1787 ve 1790 yıllarında Roma'da **La Reunion des Artis Sinceres** locasımın kayıtlarında onun ismine rastlıyoruz^{61 62 63}. **Celeste Amitie** locası ile ilgili başka kayıt yok.

İkinci vaka, Polonya Grand Orient'ına bağlı **Zorze Carogrodzkie (Aurore de Byzance)**, 1784/² Bu locanın İngiltere Büyük Locası tarafından tanınmış olması varlığının ispatıdır^{6:1}. Bu locanın üyelerinden tek tanınan Jöseph Mikosza (1744-?), İstanbul'da Polonya Doğu Dilleri okulunun son müdürü ve 1792'de Polonya delegasyonunun dragomanıydı. Polonya'da Lwów ve Varşova'da birkaç locanın üyesi olan Mikosza 1784 yılında **YAurore de Byzance** Locasının kurucularındandı. Türkiye'den ayrıldıktan sonra onu 1819'da, günümüzde Ukrayna'da olan Kamienic Podolski'de bir locanın Üstadı muhteremi olarak görüyoruz. Mikosza 1787'de Osmanlı Devleti üzerine bir tarihsel çalışmayı Krakov'da yayımladı⁶⁴. Polonya locaları arşivlerinde Mikosza'nın faaliyetleri üzerine daha kapsamlı bir araştırma yapılabilir. Bu dragoman ve Oryantalist bilginin bir Türk locasının üyesi olması, Masonik nizamın toplumdaki yerini ve cazibesini tekrar kanıtlıyor. 18. yüzyılın sonlarında İstanbul Hürmason dragomanların esrarlı bir başka temsilcisi, İsveç büyükelçiliğinin dragomanı, yedi ciltlik bir Osmanlı İmparatorluğu tarihi yazarı, Ermeni Katolik Ignarius Muradgea d'Ohsson'dur (1740-1807). D'Ohsson Fransa veya İsveç'te tekris edildi, 1775'de Stockholm'da **L'Union** Locası üyesi oldu. İsveç Krallığı tarafından asalet unvanı verilen d'Ohsson, 1792'den sonra İstanbul'da Fransızlar, İsveçliler ve Osmanlılar hesabına önemli diplomatik görevlerde bulundu. İstanbul'da ikameti esnasında Mason localarına devam ettiği hakkında bilgi yoktur⁶⁵.

(Dipnotlar:

52 R- Y. Beaurepaire, "Saint-Jean d'Ecosse de Marseille, uriepuissance maçonnique mediterraneenne aux ambitions europeennes", art. cit., p. 78, 94.

53 Alain Bernheim, *Les Debuts de la franc-maçonnerie à Geneve et en Suisse*, Geneve, Slatkine, 1994, p. 113, 116, 127, 147-150, 169, 562

54 Id..p. 148

55 Gould (*History of Freemasonry*, vol. 4, p. 312) date la fondation de cette loge de 1769 sans donner d'explication. Si ce dernier a eu connaissance d'un document qui établit que cette loge se manifeste effectivement à cette date, il n'y aurait alors aucun doute d'avoir quant à ses liens avec la Parfaite Union.

56 Elle est appelée "loge Saint Jean affilié à la loge de Genève" par les frères montpellierain : BnF, Cab mss, Fonds maçonnique, FM2 314

57 G. B. Depping, *Histoire du commerce entre le Levant et l'Europe*, Paris, Imprimerie royale, 1830, vol. I, p. 300 sq.

58 P.-Y. Beaurepaire, "Les Musulmans dans les loges maçonniques du siècle des Lumières", art. cit., p. 141.

59 J. Choisez, *La Respectable Loge de St Jean d'Ecosse*, op. cit., p. 176.

60 P.-Y. Beaurepaire, "Les Voyages des francs-maçons. Une institution européenne au XVIIIe siècle", dans Jean Boutier et al., *Le Voyage à l'époque moderne*, Paris, Presses de la Sorbonne, 2004, p. 58

61 "La R. L. La Reunion des amis sincères d'Or, de Rome (1788-1790)", *L'Acacia*, 41, septembre, 1927, p. 532.

62 Eugen Lennhoff et Oskar Posner, *Internationales Freimaurerlexikon*, Zürich-Leipzig-Wien, Amalthea Verlag, 1934, p. 1603; Ludwik Hass, *Wolnomularstwo w Europie Środkowo-Wschodniej w XVIII-XIX wieku (La franc-maçonnerie en Europe centrale et orientale aux XVIIIe et XIXe siècles)*, Warszawa, Zakład Zarodowy Imienia Ossolińskich Wydawnictwo, 1982, p. 173-

63 Piece 27/4/18, *Bibliothèque de la Grande Loge Unie d'Angleterre*, citée par P.-Y. Beaurepaire, *L'Autre et le Frère. L'Étranger et la franc-maçonnerie en France au XVIIIe siècle*, Paris, Honore Champion, 1998, p. 558.

64 Malachowski-Lempicki S. Wykaz polskich loży wolnomularskich oraz ich członków w latach 1738-1821, Kraków, Nakładem Polskiej Akademii Umiejętności, 1929; Tadeusz Majda, "L'Ecole polonaise des langues orientales d'Istanbul au XVIIIe siècle", dans F. Hitzel, ed., *Istanbul et les Langues orientales*, p. 123-128.)²⁷

²⁷ (Zarcone T. (., 2016)

Bilimsel çalışmada önyargı yoktur, yalnızca merak, kuşku; yansız olarak araştırma vardır. Oysa tezde kanıtlanmaya çalışılan Bektaşılık ile Masonluğun aynı kökten olduğu, bir birlerine çok benzediğidir. Yani tez çalışması baştan bir ideolojik fikrin kanıtlanma çabasıdır.

Zarcone, bu ideolojik yaklaşımı çürütüyor. O dönemlerde İstanbul `da localarda Müslüman mason yok ki, Bektaři olabilsin. Görüldüğü gibi Zarcone hiçbir kitabında Masonluk ile Bektaşılık arasında bir bağ kurmaz.

"Thule

Nazilerin Almanya'da tüm ezoterik örgütleri hedef aldıklarına, hepsinden önce de Masonluğu ortadan kesinlikle kaldırmaya yöneldiklerine daha önce yeri geldiğinde değinilmişti.

Öyle oluşuna karşın, Nazi Partisi'nin oluşumunda çok önemli bir işlev üstlenmiş olan Rudolf Glandeck von Sebottendorff'un, ezoterik nitelikli birçok kurum ile yakından ilgili bir Okültist, İslam gizemcisi, Alşimist, Rozkruacı, tüm bunların ötesinde bir de mason olduğu biliniyor.

Rudolf Glandeck von Sebottendorff, yıllarca Türkiye'de kalmış ve tasavvuf ile yakından ilgilenmişti. Masonluğa ne zaman ve nerede girmiş dersiniz?... 1901 yılında, Fransa Büyük Doğusu'na bağlı olmak üzere Memfis-Mizraim Riti'nde Bursa'da çalıştığı söylenen bir locada.

Yurduna döndükten sonra, 1918 yılında "Studiengruppe für germanisches Altertum" (Alman Eski Değerleri Üzerine Çalışma Grubu) adlı bir topluluk oluşturdu. Akademik araştırma yapmak üzere oluşturulmuş bir grup izlenimini veren bu topluluk, aslında baştan sona politik bir amaç taşıyordu.

Pek kısa bir süre sonra bu topluluğun adı "Thule Gesellschaft" (Thule Kurumu) olarak değişti ve asal amacı açıkça Komünistler ile didişmek oldu.

Bu örgütün aşağıda gördüğümüz amblemi birçok çağrışım yaratır. (Bunun, örgütün etkin üyelerinden biri olup, daha önce adına değinmiş olduğumuz Rudolf Hess tarafından tasarımılandığı, ilk "Gamalı Haç" figürünün de onun kafasından çıktığı söylenmiştir.)

1920'de "Die Deutsche National-Sozialistische Arbeiterpartei" (Alman Ulusal Sosyalist İşçi Partisi) adını alan bu örgüt, 20. yüzyıla damgasını vuracak olan Nazi Partisi'nin temelini atmış oldu. 185 Tapınakçılar, Siyonistler ve Masonlar Üçüncü Kitap

Kimine göre, Adolf Hitler, hemen hemen kuruluşundan beri bu örgütün üyesiydi. Kimine göre ise değildi. Ancak örgütün kurucusu Rudolf Glandeck von Sebottendorff ile aralarında bir uyumsuzluk olduğu bilinir.

*Nitekim Rudolf Glandeck von Sebottendorff 1930'lu yıllardaki bireysel etkinlikleri nedeniyle Gestapo tarafından tutuklanıp Türkiye'ye sürüldü. 1945 yılında ölene kadar İstanbul'da yaşadı. * * **

Komplo senaryocuları, Thule Örgütü'nü "Yeni Dünya Düzeni" atılımının Almanya'daki karşılığı olarak görür. Bu kurumun asal düşünsel yapısının Masonluktan kaynaklandığını, her ne kadar Naziler mason localarını ortadan kaldırmışsa da aslında Hitler'in tüm girişimlerinin ardında Masonluğun yer aldığını belirtir.

Demek ki şu "Yeni Dünya Düzeni" denilen şeyin ya da kavramın ne olduğuna da bir göz atmak gerekiyor." (sayfa 184-186)

KAYNAKÇA

- Anduze, E. (2012). *Osmanlı Türkiyesi'nde Masonluk, 1908-1924*. (C. Kapyalı, Çev.) İstanbul: Sokak Kedisi.
- Ayfer, M. Ö. (2008, 5. basım). *Ansiklopedik Mason Sözlüğü*. İstanbul: Pentagram.
- Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909. (2012). *Mimar Sinan Dergisi*.
- Böke, M. N. (1999). İzmir'de Güneş Muh. L.sı. *Tesviye*(38), 18-21.
- İşmen, İ. (Kasım 1994, sayı.14). Türkiye'de Masonluğun Kurulmasına Dair Bir Belge. *Tesviye Dergisi*, 23-28.
- Koloğlu, O. (2011). *İslam Âleminde Masonluk*. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınları.
- Kurulu, Y. (tarih yok). 2. *Dünya Savaşı Ansiklopedisi*. Yener Yayınevi.
- Lâyıktez, C. (tarih yok). Barkai Locası. *Mimar Sinan Dergisi*(128), 9-29.
- Öcal, G. (2012). *Türk Masonluğu*. Ankara.
- Rizopoulos, A. C. (1991). *Sultan Murad V and Freemasonry - a political dream of the nineteenth century* (Cilt 104). Ars Quatur Coronatorum.
- Taşdelen, H. (2018). *Cevdet Haluk Hepkon ve Kırmızı Kedi*. Ankara: huoltasdelen.com // <https://huoltasdelen.com/index.php/component/content/article/93-mason/mtarikatiyazilarim/42-cevdet-haluk-hepkon-ve-kirmizi-kedi?Itemid=101>.
- Taşdelen, H. (2019). *Atatürk, Türkçü aydınlar ve mason yalanları*. 2024 tarihinde huoltasdelen.com: https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/turkiye/1923-35/kitaplar-23#TMT_23_Kitap_2 adresinden alındı
- Taşdelen, H. (2019, Şubat). Böl:1923-1935. H. Taşdelen içinde, *Mason Tarikatı ve Emperyalizm III - Türkiye C.'de Mason Tarikatı*,. Ankara: www.huoltasdelen.com.
- Taşdelen, H. (2019, Kasım 29). *Mason Tarihçi Ergun Aybars*. Mayıs 7, 2024 tarihinde huoltasdelen.com: <https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/universiteler/mason-akademisyenler#ErgunAybars> adresinden alındı
- Taşdelen, H. (2019). *Mason Tarikatı ve Emperyalizm*. 5 7, 2024 tarihinde huoltasdelen.com: <https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/mason-tarikati/kitaplar-mt> adresinden alındı
- Taşdelen, H. (2019). *Osmanlı 'da Mason Locaları*. Hürol Taşdelen: <https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/osmanli#OsmanliMasonLocalari> adresinden alınmıştır

- Taşdelen, H. (2019). *TBMM,1961 –1980 Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosunda Mason Tartışmaları, Deniz’lerin İdam Kararı ve Masonlar*. 2024 tarihinde <https://huoltasdelen.com/index.php>:
https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/turkiye/1961-1990/makaleler-61#61_İdam adresinden alındı
- Taşdelen, H. (2019, Şubat). *TBMM,1961 –1980 Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosunda Mason Tartışmaları, Deniz’lerin İdam Kararı ve Masonlar*. 2024 tarihinde huoltasdelen.com:
https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/turkiye/1961-1990/makaleler-61#61_idam adresinden alındı
- Taşdelen, H. (2019, Aralık). *Türkiye 'de Mason Tarikati, 1935 - 1947*. Temmuz 2024 tarihinde <https://huoltasdelen.com/>:
<https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/turkiye/1935-47/kitaplar-35> adresinden alındı
- Taşdelen, H. (2020, Haziran). *1948 –1949 İsmet İnönü Dönemi, Locaların Açılışı ve İzmir’de Kurulan İlk Loca, İzmir Locası*. <https://huoltasdelen.com/>:
<https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/turkiye/1948-49> adresinden alınmıştır
- Taşdelen, H. (2020 Nisan/2024 Mart). İlber Ortaylı; Tarikatları sever, ister Mason, ister İslami!
<https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/masonlar/dostlari#IlberOrtayli>
. <https://huoltasdelen.com>.
- Taşdelen, H. (2022, Haziran). *Boğaziçi Üniversitesi - II Örümcek Ağı - II Akademi*. Temmuz 2024 tarihinde <https://huoltasdelen.com>:
<https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/universiteler/bogazici-universitesi> adresinden alındı
- Taşdelen, H. (2022). <https://huoltasdelen.com/index.php/mason-ile-hakkinda/mason-tarikati-arastirma-makalelerim#MYC>. <https://huoltasdelen.com/>. adresinden alınmıştır
- Taşdelen, H. (2023). *Boğaziçi Üniversitesi - II Örümcek Ağı - I Kuşatma*. Ankara: huoltasdelen.com // <https://huoltasdelen.com/index.php/kitaplar/bogazici-universitesi-orumcek-agi> .
- Taşdelen, H. (2023). *Boğaziçi Üniversitesi - Örümcek Ağı*. Ankara: huoltasdelen.com // <https://huoltasdelen.com/index.php/kitaplar/bogazici-universitesi-orumcek-agi> .
- Taşdelen, H. (2023). *İhanet Çemberi Ortodoks Başepiskopos, Rum; Mason Locaları, Okulları ve Vakıfları*. Temmuz 2024 tarihinde <https://huoltasdelen.com>:

- <https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/turkiye/1991-gunumuz/makaleler-91#Rum> adresinden alındı
- Taşdelen, H. (2023). *Türkiye 'de Mason Locaları, 1960 sonrası*. Ankara: huoltasdelen.com // <https://huoltasdelen.com/index.php/kitaplar/turkiye-1960-gunumuz>.
- Taşdelen, H. (2023, Kasım). *Zafer Gürbüz Tez Eleştirisi* - <https://huoltasdelen.com/index.php/component/content/article/90-mason/yok/260-zafer-gurbuz-tez-elestirisi?Itemid=101>. Kasım 2023 tarihinde Hürol Taşdelen - <https://huoltasdelen.com/index.php> adresinden alındı
- Taşdelen, H. (2024). *Mason Dergileri*. <https://www.huoltasdelen.com/:https://www.huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/turkiye/1991-gunumuz/kitaplar-91> adresinden alınmıştır
- Taşdelen, H. (tarih yok). *Mason Dergileri - Büyük Şark, Türk Mason, Şakul Gibi, Tesviye, Mimar Sinan, Mason, KMBL Dergileri....* Mart 2025 tarihinde <https://huoltasdelen.com/:https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/turkiye/1991-gunumuz/kitaplar-91#MasonDergileri> adresinden alındı
- Taşdelen, H. (tarih yok). *Türkiye 'de Mason Tarikatı, 1923 - 1935*. Ankara: <https://huoltasdelen.com/> sitesi.
- Tezcan, S. S. (1998). *İlk Türk Masonları ve Sultan Murat V*. İstanbul: Yenilik Basımevi - Mimar Sinan Yayınları, sayı 22.
- Tunaşar, S. (2003). *Dört Mason Sadrazam Dönemi (2)*. Ankara: Piramit Yayınları.